

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 18
Gegužė-May 6, 1977

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV susitarė su Kuba dėl žvejybos. O turėjo tartis dėl to, kad abi valstybės savo teritorinius vandenius žvejybai praplėtė iki 200 mylių, o tarp jų tėra tik 90 mylių.

Etiopija, puldama į Sov. S-gos glėbį, uždarė JAV konsulatą Eritrėjoje ir kitas įstaigas ir įsakė jų tarnautojams ir šeimoms išvykti. Toks pat likimas ištiko ir Italijos, Sudano, Belgijos, Prancūzijos ir Britanijos konsulatams. JAV sulaukė net jau ir sumažintos karinės pagalbos teikimą Etiopijai.

Įtakingi Kubos pareigūnai prisipažįsta, kad jos ūkis turi rimtų sunkumų ir yra nepajėgus išsiugdyti modernią technologiją, kuri gali būti įgabenta tik iš užsienio.

Sov. S-ga pasiuntė į Mozambique priešlėktuvinių ginklų ir artilerijos Rodezijos karo aviacijai neutralizuoti.

Pakistano vyriausybė vis dar tebekovoja su demonstracijomis, per kurias iki šiol žuvo 200 žmonių su viršum.

Indijos lankęsis Sov. S-gos užs. reik. min. Andrei Gromyko sutarė stiprinti santykius su Indija, siekiant taikos, draugystės ir bendradarbiavimo.

JAV lankęsis Jordano karalius bandė su prez. Carter išspresti palestiniečių klausimą būsimose Ženevos derybose, tačiau šiuo klausimu ir pačios arabų valstybės dar nėra susitarusios.

Britanijos užs. reik. sekr. David Owen negali suprasti, kodėl Sov. S-ga, išleisdama tiek daug pinigų Afrikos valstybėms ginkluoti, labai mažai padeda jų ūkinei gerovei kelti.

Prez. Carter pasiūlė kongresui griežtą ligoninių išlaidų kontrolės planą, pagal kurį ligoninių išlaidos per metus galėtų pakilti tik 9 proc.

JAV ir Sov. S-ga gegužės pradžioje pradės tartis dėl techninių problemų pašalinimo siekiant strat. ginklų apribojimo sutarties.

Indijos vyriausybė pareikalavo, kad 9 valstijų, kur Kongreso partija žymiai pralaimėjo, parlamentai būtų paleisti ir paskelbti nauji rinkimai, tačiau klausimas atsidūrė Indijos aukšč. teisme.

Zaire paskelbė, kad jos karinės pajėgos atsiėmė įsiveržėlių anksčiau užimtą geležinkelio stoją Mutshatsha.

Prez. Carter mano, kad Ženevos konferencija Art. Rytų klausimams spręsti yra šauktina tik tada, kada visiems bus aišku, kad susitarimas yra galimas.

Lenkijos karys, pasigrobes įkaitą, bandė patekti į Krokuvos aerodromą į V. Vokietijon skrendantį su turistais lėktuvą, bet, sužeidus įkaitą, buvo nuginkluotas ir sulauktytas.

JAV pasiuntė į V. Europą 21 F-15 naikintuvų-bombonešių ir iki vasaros pabaigos numato ten pasiūsti visą trijų eskadrilių grupę, arba 72 lėktuvus.

Prez. Carter sutiko parduoti Iranui 5 radarų sekimo lėktuvus už maždaug 1 bil. dol.

V. Vokietijos vyriausybė, nepaisydama prez. Carter nepatvirtinimo, paskyrė 2.7 bil. dol. energijos tyrimams ir jos gamybai, įskaitant ir plutonijaus reaktorių, vykdyti.

Leningrado literatūros žurnalo Aurora vyr. redaktorius Vladimir Toropygin ir jo padėjėjas Andrei Ostrovski buvo atleisti iš pareigų už tai, kad išspausdino poetės Ninos Korolevos eilėraštį, apgailestaujančią karalienės Aleksandros ir jos šeimos likimą.

XXVII Š. AMERIKOS ŽAIDYNĖS

Balandžio 29-gegužės 1 New Yorke prarastos 27-tosios Šiaurės Amerikos lietuvių žaidynės (krepšinis ir tinklinis). Jėgas išbandė 14 klubų sportininkai iš JAV ir Kanados.

Krepšinio varžybose dalyvavo 27 komandos. Vyrų gr. trečią kartą iš eilės meisteris — Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos SK, šį kartą baigmėje įveikęs Chicago's ASK Lituanica 105-93. Pirmas kėlinys 56-55 Lituanicos naudai.

Vyrų B gr. laimėjo Chicago's ASK Lituanica, 2. Hamiltono Kovas.

Jaunių A kl. meisteris — Chicago's Neris, baigmėje įveikusi

New Yorko LAK 65-62. Jaunių B kl. laurais pasipuošė New Yorko LAK (baigmėje įveikė Chicago's Nerį 39-35). Jaunių C kl. laimėjo Chicago's Neris, baigmėje nugalėjusi New Yorko LAK 23:19.

Tinklinyje pasirodė 21 komanda. Vyrų meisteris — Bostono Grandis, lemiamose rungtynėse nugalėjusi Baltimorės LSK 2:0. Jaunių A kl. tik dvi komandos ir Chicago's Neris įveikė Bostono Grandį 3-0.

Aukštos klasės buvo moterų tinklinis. Moterų gr. dalyvavo 7 šešetukai. Meisteris — Cicero Vėtra, 2. Clevelando Žaibas. Pakeliui į meisterystę Cicero

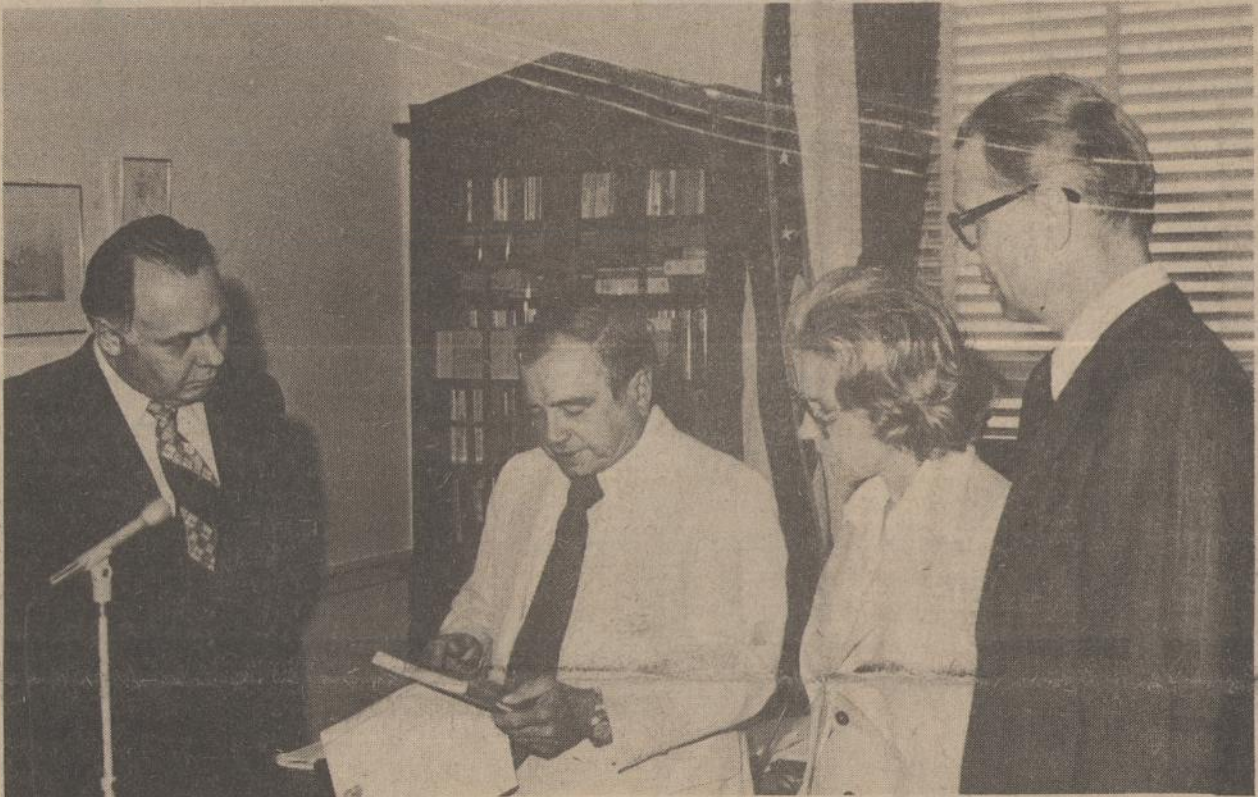
Vėtra nugalėjo Clevelando Žaibą 2-0, Chicago's Žarą 2-0 ir dar kartą Clevelando Žaibą 2-0 (dviejų minusų sistema).

Mergaičių A kl. pirmą vietą užėmė taip pat Cicero Vėtra, papildomam sete įveikusi Chicago's Žarą 15-10.

Mergaičių B kl. laimėjo Chicago's Žara, baigminėse rungtynėse nugalėjusi New Yorko LAK 2-0.

Į žaidynes buvo atvykęs ŠALFASS centro valdybos pirmininkas Pranas Berneckas iš Toronto. Plačiau kitame numery.

K. Čk.

JAV LB Krašto valdybos atstovai Washingtone buvo priimti kongresmano Dante B. Fascell, kuris prižiūri Helsinkio susitarimus. Kongresmanui buvo įteiktas LB memorandumas ir ir naujas LB leidinys apie žmogaus teisių paneigimą Lietuvoje. Iš k. JAV LB krašto valdybos pirm. Algis Gečys, kongr. Fascell, visuom. reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr ir LB atstovas Washingtone Alg. Gureckas. Nuotr. K. Čikoto

MIRĖ PULK. ANTANAS RĖKLAITIS

Chicagoje balandžio 30 staiga mirė Lietuvos kariuomenės gen. štabo pulkininkas Antanas Rėklaitis. Jis buvo savo marčios brolio vestuvėse, kur pasakė sveikinimo kalbą, prisimindamas ir iškeldamas Lietuviai Fondo svarbą. Pabaigęs kalbą, atsisėdęs į kėdę ir tuoj mirė.

Buvo gimęs 1897 gruodžio 24 Daugirdėlių kaime, Alytaus apskrityje. 1918 baigė Veiverių mokytojų seminariją, kuri buvo evakuota į Ukrainą. 1918 gegužės mėn. grįžo į Lietuvą. Trumpai mokytojavo Varnagirių pradžios mokykloje, buvo Daugų dviklasės mokyklos vedėjas. 1919 gruodžio 16 baigė Lietuvos karo mokyklos antrą laidą ir pakeltas jaunesniuju leitenantu.

1921 metų pradžioje su I pasienio pulko kuopa dalyvavo kovose su lenkais Kalvarijos-Lazdijų bare. 1923 aktyviai dalyvavo Klaipėdos sukilimo operacijose, 1924 baigė Aukštuosius karininkų Vytauto Didžiojo kursus Kaune, 1933 baigė generalinio štabo akademiją Prahoje, Čekoslovakijoje. Nuo 1934 iki 1940 buvo kavalерijos pulko vadas. 1935 atkūrė ir suformavo 3 dragūnų Geležinio Vilko kavalерijos pulką. Lektoriaus Karo mokykloje, Vytauto Didžiojo karininkų generalinio štabo kursuose dėstė kavalерijos taktiką. 1935 dalyvavo latvių generalinio štabo pratimuose Latvijoje. Buvo apdovanotas visa eile Lietuvos ordinų ir medalių.

Rusam okupavus Lietuvą, 1940 liepos 25 išėjo atsargon gen. štabo pulkininko laipsniu.

Pulk. Antanas Rėklaitis kalbą Lietuviai Bendruomenės suvažiavime New Yorke 1968. Nuotr. R. Kisieliūnas

1944 pasitraukė iš Lietuvos Vokietijon, buvo vienas iš Wiesbaden stovyklos organizatorių. Į Ameriką atvyko 1949 vasario mėn. ir apsigyveno Chicagoje.

Visą laiką aktyviai reiškėsi visuomeninėje veikloje. Jis buvo vienas iš iniciatorių ir organizatorių Lietuvos laisvės kovų dalyvių s-gos (Vokietijoje) ir Lietuvių veteranų s-gos Ramovės Amerikoje. Pastarojoje organizacijoje įvairias pareigas, buvo beveik nuolatinis centro valdybos narys.

Lietuvoje bendradarbiavo Mūsų Žinyne, parašė kavalерijos taktikos statutą, pagal kurį buvo vykdomas kavalерijos apmokymas. Amerikoje bendradarbiavo Kary, Lietuvių Enciklopedijoje.

Chicagoje jis kurį laiką buvo nekilnojamo turto pardavėjas — agentas ir gražiai vertėsi. Išėjęs pensijon, visą savo laiką ir energiją skyrė Lietuviai Fondui. Ilgą laiką buvo to Fondo reikalų vedėju, vicepirmininku. Fondo raštinė ilgą laiką buvo jo namuose. Rūpinosi Fondo augimu, kad būtų tvarkingai vedama visa raštinė. Organizavo Fondo medalių leidimą, juos atsidėjęs platino. Paskutiniu metu organizavo Fondo rėmėjų leidinį, į kurį buvo įdėjęs labai daug darbo ir širdies. Buvo darbingas ir energingas visą savo gyvenimą iki paskutinės minutės, kuri ir ta buvo skirta Lietuviai Fondui.

VLIKO TARYBOS POSĖDIS

1977 balandžio 30 Vliko tarybos posėdyje pirmininkavo Jonas Vilgalys, Mažosios Lietuvos Rezistencinės Santarvės atstovas, sekretoriavo Stasys Žadeikis, Lietuvos Ūkininkų Partijos atstovas.

Išklausyti valdybos narių dr. B. Nemicko, B. Bieliuko ir J. Valaičio pranešimai apie valdybos, Lietuvių Žmogaus teisių komisijos, apie valdybos pirm. dr. J. K. Valiūno lankymąsi Europoje ir kt. darbus.

Lithuanian Information Service vardu D. Kezieniai jau yra išleidusi 7 press release. Lietuvių Žmogaus teisių komisijos pirm. dr. D. Krivickas susitarė su tarybos nariu V. Vaitiekūnu, kad šis pasirūpintų paruošti apžvalgą apie katalikų kunigų pareigas, kurias jie turi pagal Katalikų Bažnyčios įstatymus (kanonus) ir kurios vykdyti kliudomos okupuotoj Lietuvoje.

Taryba išklusė Politikos ir

ŪKINIAI LAIMĖJIMAI, kuriais Sovietai nesigiria

Sovietinė spauda kasdien būgija apie socialistinės ūkio santvarkos pranašumą. Iš jos aprašymų atrodo, kad pats darbas tėra savotiškas sportas. Juk įvairios pramonės įmonės ir žemės ūkiai vieni su kitais tik lenktyniauja, kad pasiektų ko didžiausių laimėjimų. Didžiuojamasi, kad ne tik įvykdomi planiniai užsimojimai, bet dažniausiai jie ir perviršijami.

Šį žiaurų išnaudojimo žaidimą, žinoma, organizuoja ir propaguoja kompartija su visais savo gausiais padaliniais. Ji yra pagrindinis kolektyvinės ūkio sistemos variklis, o ne asmeninė dirbančiojo nauda. Tam reikalui ji vis suranda naujų šūkių.

Štai pernai įvyko 25-tasis kompartijos suvažiavimas. Pirmiausia dirbantieji buvo verčiami lenktyniauti, kad ko geriausiai gamybos rezultatais galėtų pasveikinti tą šaukiamą suvažiavimą. Po suvažiavimo vėl dirbantieji turėjo įsipareigoti naujiem užsimojimams — įvykdyti kompartijos priimtus nutarimus.

Šių metų sausio 31 kompartijos centro komitetas atrado naują šūkį — darbingai sutikti 60-tąsias Spalio revoliucijos metines lapkričio 7. Šis nutarimas užima du ir lietuviškai leidžiamos Tiesos puslapius. Jame įkariai išskaičiuojami sovietiniai laimėjimai ir raginama "plėsti socialistinį lenktyniavimą, kad deramai būtų sutiktas šlovin-gasis jubiliejus, kad dviejų penkmečių užduotys būtų įvykdytos iki 1977 lapkričio 7 d. ..."

Žinoma, kompartijos centro raginimus, kaip prievolę, tuojau pakartojo ir jos padalinys okupuotoj Lietuvoje. Tuojau prasi-dėjo tariamai spontaniški įstai-gų, įmonių ir ūkių susirinkimai, įsipareigodami "šlovingą Spalio jubiliejų atžymėti didžiuliu moraliniu-politiniu pakilimu, naujais patriotiniais darbais". Vals-tiečių Laikraštis, būdamas kompartijos okupuotoj Lietuvoje centro komiteto oficialiu organu, vasario 15 paskelbė "Didžiojo Spalio 60-mečio" konkursą, kviesdamas "žurnalistus, kaimo korespondentus, visus laikraščio skaitytojus rašyti apie dešimtojo penkmečio pirmūnus ir jų spartuolišką darbą, apie didžiules permainas, kurios įvyko mūsų respublikos žemdirbių gyve-

Jo giminėjų buvo nemaža pasi-žymėjusių kariškių, kurie jau visi išmirė: brolis Vladas, pulkininkas, buvęs ilgametis Ukmergės burmistras, miręs 1952 Chicagoje, brolis Mikas — generolas, divizionų vadas, miręs praeitais metais Chicagoje.

Velionio Antano žmona buvo mirusi prieš trejetą metų. Liko dukra Vida Jurkuvienė, New Yorko miesto Queens kolegijos bibliotekos techninio departamento direktorė, New Yorke, sūnus Vytautas Rėklaitis — architektas, gyv. Chicagoje.

teisių komisijos pirm. Stasio Lušio pranešimą apie komisijos paruoštą vadinamųjų Vilniaus li-tuanistikos kursų analizę.

Dėmesys dar buvo atkreiptas į anonimiškai platintas ištraukas iš Lietuvos okupanto leidinio Vlikui diskredituoti, kur sufabrikuoti prasimanymai prieš Lietuvos laisvinimui vadovavusius ir vadovaujančius asmenis, jų tarpe ir prieš dabartinį Vliko vicepirmininką dr. Bronių Nemicką; be to, į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkės Emilijos Čekienės vaidmenį tų ištraukų skleidime. Taryba nutarė viešai visuomenę įspėti, kad nepasiduotų provokacijom ir saugotųsi net visai ne-tętyjomis tapti Sovietų pikty kės-lų talkininkais. Pareiškimui rengti sudarė komisiją: Regina Žymantaitė, Vytautas Vaitiekūnas ir Bronius Bieliukas.

Kitas posėdis bus gegužės 21.

(Elta)

nime Tarybų valdžios me-tais ..."

Ir be to kvietimo lietuviškai spausdinama sovietinė spauda kasdien deda tų darbo spartuo-lių bei pirmūnų, ypač karvių melžėjų bei kiaulių šėrėjų, at-vaizdus ir laimėjimų aprašymus. Nuolat vadinamasis LTSR Aukš-čiausios tarybos prezidiumas skelbia įsakus, kur vis kas nors iš tų pirmūnų atžymimas garbės raštu. Į kiekvienų metų pabaigą kompartijos padalinys Lietuvoje atrenka sąrašą žemės ūkio pir-mūnų ir partijos pareigūnų, ku-riuos jau pats TSRS Aukščiausios tarybos prezidiumas apdo-vanoja sąjunginiais ordinais ir medaliais. Pirmiausia skelbiami iškiliausiu Lenino ordinu atžy-mėtieji (ji gavo 95 asmenys), o toliau — Spalio revoliucijos, Darbo raudonosios vėliavos bei kitais žemesniais ordinais ir ma-žiau vertingais medaliais apdo-vanotieji. Tokių pirmūnų bei partijos pareigūnų sąrašus Vil-niaus Tiesa skelbė per ištisas šių metų sausio mėn. antrosios pusės dvi savaites. Tie sąrašai kai kuriomis dienomis užim-davo net pusę viso laikraščio numero, neskaitant visų kitų partijos nutarimų ir kalbų skel-bimų ...

Pagaliau kompartija pasišovė šiomet atžymėti dar vieną "lai-mėjimą" — trisdešimtmetį, kai Lietuvos valstiečiai pradėję vykdyti "savo seną svajonę", bū-tent pereiti į kolektyvinių ūkių kūrimą. Valstiečių Laikraštis skelbia, kad pirmieji pavyzdį parodę Kėdainių rajono Kame-liavos dvaro kumečiai ir aplin-kiniai valstiečiai. Jie 1947 vasa-rio 26 susibūrė į kolektyvinį ūkį, pavadindami jį M. Mel-nikaitės vardu. Tik jiems geres-nio gyvenimo pavydėję tie, ku-rie bijoję dienos šviesos — ban-ditai. Jie nužudė Zenoną ir Ka-rolį Minkevičius, komjaunuolį L. Aksenavičių. Tada vyrai gavę iš liaudies gynėjų šautuvus, ku-riuos naktį pasistatydavę prie galvūgalio, o dieną, pasikabinę ant peties, varė vagą ar pradal-

(nukelta į 2 psl.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Žinom, kad literatūra ir kiti menai okupuotoj Lietuvoje (kaip ir visoj Sovietijoje) turi tarnauti komunistinei ideologijai, "komunizmo statybai". Politiniai meno vadovai yra komunistų partijos įpareigoti nuolat budėti "kūrybinių sąjungų" darbų sargyboje, įpareigoti nuolat priminti savo nariam partijos nati-rimus, pabarti kūrybinės laisvės ieškotojus kūrėjus, taip pat at-laidžiuosius kritikus. Štai, nesenai Rašytojų sąjungos poetų sekci-joje buvo vertinamos 1976 išleis-tos poezijos knygos ir jų kritika. Pagrindinį pranešimą padarė sekcijos pirmininkas ir politinis sekcijos vadovas poetas Algimantas Baltakis. Jis pasidžiau-gė, kad literatūriniai spaudos organai "sustiprino kovą su ne-marksinėmis estetinėmis pa-žiūromis, ir kokių nors atvirų išpuolių prieš socialistinio re-alizmo pagrindinius principus šiandien nėra". Tačiau vis dėlto pirmininkas ne visų literatūros kritikų darbais yra patenkintas. Jis prisipažįsta, kad kritiko reiš-kiasi subjektyvizmas, grupinis šališkumas, nesveika tendenci-ja, kad "iškeliami kūriniai, kurie dėl savo idėjinio ribotumo ar linkmės faktiškai lieka tarybinės literatūros periferijoje, o rimtesnio ir platesnio aptarimo nesu-laukia kūriniai, kurie faktiškai sudaro dabartinės tarybinės li-teratūros pagrindą". Tarp tų "ten-dencingai" pagirtųjų mini G. Cieškaits, M. Martinaičio, J. Šiožinio, G. Jokimačio, L. Gu-tausko poezijos knygos, o rezervuotu vertinimu laiko E. Mieže-laičio, J. Macevičiaus, V. Reime-

(nukelta į 4 psl.)

ŽYNIŠKAITAI PRIEŠ ŽMOGAUS TEISIŲ PAŽEIDIMĄ SOVIETUOSE

Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Callaghan pareiškė nuomonę, jog yra nepagrįsti sovietų vyriausybės tvirtinimai, kad kovotojų už žmogaus teises rėmimas trukdo tarptautinės įtampos mažinimo pastangas. Britų televizijai duotame pasikalbėjime jis pažymėjo,

Savaitės įvykiai

JAV mokslų akademija paskelbė kovosianti už 8 mokslininkų žmogaus teises. Jų du yra Sov. S-goj (Sergei A. Kovalev ir Juri F. Orlov), 5 — Argentinoj ir 1 — Urugvajuj.

Filipinų prez. Ferdinand E. Marcos stengėsi įtaigoti Japonijos vyriausybę, kad ji prisiimtų didesnius įsipareigojimus Azijos kontinentui ginti, tačiau Japonija su tuo nesutiko.

Tarptautinis monetų fondas Zairo ūkiui paremti paskyrė 85 mil. dol.

Čekoslovakijos teismas pripažino, kad chartos 77 signataras ir buvęs komunistų partijos sekretorius Zdanek Mlynar buvo teisėtai atleistas iš darbo.

Nors Mozambique yra labai karingai nusiteikusi prieš P. Afriką, tačiau be P. Afrikos ji nepajėgtų išsiversti, nes 80 proc. jos užsienių valiutos ateina iš P. Afrikos kasyklose dirbančių mozambikiečių ir 80 proc. jos uosto krovinių sudaro iš P. Afrikos gabenama chromo ir geležies rūda.

Tailando karinė junta be teismo sušaudė gen. Chalar Hyranasiri, o kitus 4 žemesnius vadus uždarė visam gyvenimui į kalėjimą už tai, kad jie buvo įsivėlę į kovo m. nesėkmingą sukilimą.

Bangladeš prezidentu vietoj dėl sveikatos atsisistadinusio Abu Sadat Mohammed Sayem buvo paskirtas gen. Ziaur Rahman, kuris pažadėjo 1978 įvykdyti parlamento rinkimus.

Maskvos Pravda prez. Carter išvadino demagogu už tai, kad jis, rinkimų metu pažadėjęs negram daugiau darbų, dabar atstovaujantis tik monopolijų reikalui. Prez. Carter į tai atsakė, kad jis nebijąs laisvų, nors ir demagogiškų diskusijų.

JAV radaro nepastebėtas sovietų karo lėktuvas iš Kubos perskrido viršum Floridos vandenyse kariniuose pratimuose dalyvaujančio JAV karo laivo.

Čilės vyriausybė yra pasirengusi iškeisti jos kalėjimuose laikomus 13 komunistų į tokį pat sovietų disidentų skaičių. Tuo reikalu tarpininkauja Sacharovo žmogaus teisių komitetas Kopenhagoj.

kad, jei iš tikrųjų sovietai laikosi tokio nusistatymo, jie neturėjo pasirašyti Helsinkio susitarimų, kuriuose aiškiai ir nedviprasmiškai pabrėžiama, jog žmogaus teisių pažeidimai, kur jie bebūtų vykdomi, tiesiogiai paliečia Europą ir visą pasaulį.

Mano nuomone, pažymėjo premjeras Callaghan, yra tikslinga reikalauti, kad Sovietų Sąjunga gerbtų prisiimtus įsipareigojimus. Jis taip pat pažymėjo, kad pilnai pasitiki demok-

ratijos ateitim Europoj ir kad marksizmas Europoj dabartiniu metu yra ne puolimo, bet gynimosi stadijoje.

Iš Londono taip pat pranešama, kad John Macdonald, vienas žymiausių sostinės advokatų, spaudos konferencijoj pareiškė, jog jis yra pasirengęs apginti rusų kovotoją už žmogaus teises Yuri Orlovą, jei jam būtų iškelta teismo byla.

Orlovas, kuris vadovauja Maskvoj įsisteigusiai grupėi

ŪKINIAI LAIMĖJIMAI, kuriais Sovietai nesigiria

(atkelta iš 1 psl.)

ge. "Tai tokios buvo mūsų, pirmųjų Lietuvos kolkiečių, pirmosios dienos, tokia duona. Ir džiaugsmas, ir nesėkmės, ir kova dėl gyvybės." Taip pasakojanti to kolchozo veteranė, Darbo raudonosios vėliavos ordiną užsitarnavusi V. Šidlauskienė (V.L., 1977.II.26). Vadinas, ir patys komunistai pripažįsta, kad Lietuvos valstiečiai, vadinami banditais, kol pajėgė, net ginklu priešinosi baudžiavinės sistemos įvedimui žemės ūky.

Atsimintina, kad su kolektyvintam Pabaltijoj valstybių žemės ūkiui kompartija skyrė ypatingą uždavinį — specializuotis gyvulininkystėj ir jos produktų gamyboj. Tad kokia jos padėtis okup. Lietuvoj?

Pagal okupantų duomenis, paskelbtus 1977 sausio 26 Tiesoj, šių metų pradžioj produktų gyvulių kolektyviniai ir valstybiniai ūkiai turėjo: galvijų — 1,504,500 (jų tarpe karvių — 531,400); kiaulių — 1,767,300; avių ir ožkų — 20,700.

Po to nurodo, kiek gyvulių būta visų kategorijų ūkiuose: galvijų — 2,132,700 (jų tarpe vien karvių 886,600); kiaulių — 2,320,600; avių ir ožkų — 79,000.

Gyvulininkystės produktų kolektyviniai ir valstybiniai ūkiai 1976 pagamino: mėsos — 312,800 tonų; pieno — 1,683,200 tonų; kiaušinių — 443.2 milijonų.

Tų pat produktų visų kategorijų ūkiai davė: mėsos — 441,700 tonų; pieno — 2,748,700 tonų; kiaušinių 830,6 milijonų.

Raudonojo kryžiaus konferencija nutarė, kad 1949 m. Ženevos konvencija turi būti taikoma ir į nelaisvę patekusiems su ginklu kovojusiems partizanams.

Maskvoj įvyko norinčių emigruoti ir dėl to darbų netekusių žydų mokslininkų simpoziumas, kuriam dalyvavo ir 10 Amerikos ir Kanados mokslininkų.

Pirmiausia krinta į akis, kad atskirai nerodoma nei gyvulių skaičius, nei jų produktų gamyba, pasiekiami pagalbinuose, privačiai apdirbamuose ūkiuose — sklypuose. Mat, pastarieji įtraukiami tik į visų kategorijų ūkių grupę. Vadinas, tik iš visų kategorijų ūkių duomenų atėmę kolchozų bei valstybinių ūkių duomenis, galim nustatyti tų pagalbinių ūkelių svorį. O jis tikrai yra įspūdingas, kai jį apskaičiuojam visumos procentais.

Pasirodo, kad tie sklypininkai turi apie 30% visų galvijų, jų tarpe karvių net 40%, kiaulių 24%, avių ir ožkų 73%. Jie 1976 pagamino apie 30% visos mėsos, 39% pieno ir net 47% kiaušinių. Taip pat yra žinoma, kad didžiumą daržovių ir bulvių užaugina tie sklypininkai. Reikia taip pat atsiminti, kad gyventojų pagalbiniam ūkiui valdžia gali skirti tik iki pusės hektaro žemės, leisti turėti vieną melžiamą karvę su prieaugliu, vieną veislinę kiaulę su paršeliais ar dvi peninas kiaules, iki 10 avių ar ožkų, ribotą skaičių paukščių, triušių ir bičių avių.

Nežiūrint visų privataus ūkininkavimo suvaržymų, susovietintoj Lietuvoj sklypininkai veik

remti Helsinkio nutarimų vykdymui, buvo suimtas prieš kelis mėnesius ir tebėra laikomas kalėjime, nors jam nebuvo iškelti jokie kaltinimai.

"Jeigu profesorius Orlovas būtų formaliai apkaltintas", pažymėjo advokatas Macdonald, "mes esam pasiryžę viešai apginti jo veiklą. Mum yra gerai žinomi visi faktai, susiję su Maskvoj įsisteigusios Helsinkio nutarimų vykdymui remti grupės veikla."

Advokatas Macdonald yra liberalų advokatų sąjungos pirmininkas ir karalienės patarėjas. Imtis Yuri Orlovo gynybos jį paprašė Londone gyvenanti Orlovo žmona.

pusę savų pajamų turi iš tų ūkelių ir tuo pat laiku išmatina žymią jos gyventojų dalį. Žinoma, visa tai svarbiausia pasiekama po to, kai tie žemdirbiai grįžta atlikę savo darbo prievoles vadinamajam visuomeniniam ūkiui.

Štai Lietuvos darbo žmogaus laimėjimai, kuriais sovietinė sistema nesigiria ir net juos įvairiais būdais maskuoja. Ji tuos privačios gamybos sektoriaus laimėjimus toleruoja, kaip neišvengiamą priverstinės, tuo pačiu ir nenašios kolektyvinės žemės ūkio santvarkos papildymą. Pasirodo, kad kolchozai, norėdami plėsti gyvulininkystę, nemaža galvijų turi prisipirkti iš sklypininkų, mokėdami daugiau kaip po 1,000 rublių už karvę (žiūr. Tiesą, 1976.XI.30).

Štai tikrovė, kurios akivaizdoj nublunka kompartijos užsimojimai atžymėti Lietuvos žemės ūkio kolektyvizacijos trisdešimtmetį. Pagaliau ir pačioj Sovietų Sąjungoj šių metų pradžioj 32% visų karvių ir apie 19% kiaulių turėjo pagalbiniams privačios gamybos ūkeliai, nors tenai ūkių kolektyvizacija, pareikalavusi daug žemdirbių aukų, praversta jau veik prieš 50 metų. Oficialiai skelbiama, kad privataus ūkininkavimo žmonės veikia savanoriškai atsiskysią, nes jie turėsį pakankamai uždarbių iš visuomeninio ūkio ...

J. Pžm.

TARĖSI ALTOS IR VLIKO ATSTOVAI

Balandžio 23 Clevelande buvo susitikę Altos ir Vliko atstovai pasitarti dėl bendros Lietuvos laisvinimo veiklos ir tarpusavio ryšių.

Pasikeista informacija apie Lietuvį žmogaus teisių komisijos atliktą darbą, jos ateities uždavinius ir artėjantį Altos pirminko liudijimą JAV komisijoj, sudarytoj Helsinkio susitarimo vykdymui stebėti.

Pabrėžta, kad su žmogaus teisių pažeidimu rištas tautų apsisprendimo vykdymas, okupanto nutrauktas Lietuvoj.

Tartasi abiejų organizacijų politinio darbo padalos klausimu.

Svarstant Lietuvos laisvinimo darbų finansavimą, nusistatyta abipusiai remti šių darbų projektus.

Pasiinformuota apie Tautos Fondo nuostatų numatomus pakeitimus, išryškinančius galimybes jame dalyvauti Altai.

Susitarta glaudžiau bendradarbiauti, pasikeičiant informacija savo leidiniuose.

Pasikeista nuomonėmis apie sutartų nuostatų dėl santykiavimo su pavergtais lietuviams vykdymą ir interpretaciją.

Kalbėta apie Lietuvos laisvinimo darbų konferencijos sušaukimo galimybes, pripažįstant jos reikalingumą esamose politinėse sąlygose.

Pasitarimas vyko atviro ir nuosirdaus išsikalbėjimo nuotaikoj ir su dirbamo darbo atsakomybės supratimu.

Vlikui atstovavo: dr. Bronius Nemickas, Jurgis Valaitis, Bronius Bieliukas, Algis Vedeckas.

Altui atstovavo: dr. Kazys Bobelis, Teodoras Blinstrubas, Jonas Talandis, dr. Vladas Šimaitis, dr. Jonas Valaitis.

(Elta)

— Kaune, Žaliakalny, atidarytas Kipro Petrausko memorialinis muziejus. Jame yra apie 8 tūkstančius eksponatų, atskleidžiančių žymiojo scenos menininko gyvenimo ir kūrybos kelią. "Tenorų karalius", kaip K. Petrauską vadino didysis rusų operos dainininkas F. Šalipinas, dalyvavo beveik penkiuose tūkstančiuose spektaklių, sukūrė beveik šimtą vaidmenų. Muziejų daug vietos skiriama ir dainininko broliui — kompozitoriui Mikui Petrauskui. (E)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinašios kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurioj miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvej, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvej ir kviečia visus apylinkės lietuvius jį patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11206 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVLIAUSKAITE-SELLE, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212-229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1977 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

Darbininko prenumerata yra 12 dol. metam. Naujiem skaitytojams pirmiem metam tik 10 dol.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už 1975-6 m. \$.....

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1975-6 metus, bet nekrepia dėmesio. Nesulaukus mokesčio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimus. DARB ADM.

Balandžio 19 Šv. Patriko katedroj New Yorke pakrikštytas Raimundo ir Gražinos Kudukių sūnus Raimundas. Krikšto tėvais buvo Nelson A. Rockefeller, buvęs JAV viceprezidentas, ir clevelandietė Aldona Zorskienė. Nuotraukoj iš k. Juozas Stempužis, Clevelando Tėvynės Garsų radijo valandos vedėjas, Raimundas Kudukis, Nelson A. Rockefeller, Aldona Zorskienė, Teresė Gečienė iš Philadelphia, Raimundėlis, Gražina Kudukienė, Vytautas Radikas iš Philadelphia ir prel. A. James Quinn iš Clevelando vyskupijos, kuris kartu su kun. Baliu Ivanausku, Clevelando Šv. Jurgio parapijos klebonu, pakrikštijo vaiką. Krikštynose dalyvavo eilė šeimos bičiulių. Po krikštynų viešbuty buvo svečių priėmimas.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Gegužės 13 proga

Brangūs Broliai ir Sesės
Viešpatyje ir Marijoje!

Visame gegužės mėnesio gro-
žy, tur būt, gražiausias dalykas
yra Marijos garbinimo tradici-
jos. Ar prisiminsim laikus Lietu-
voj, ar tremty, ar laisvo pasau-
lio įvairiuose kraštuose, var-
giai ką rasim širdžiai malones-
nio, kaip tradicines mūsų kartu
praleistas valandas Marijos gar-
bei. Jei mūsų tautos dvasioj
yra labai vertingų savybių, tai jų
išsivystymui bei subrendimui
tikrai ne antroji vieta skirtina
mūsų žmonių pamaldumui į
Mariją.

Su širdgėla stebim, kiek mūsų
laikais pasauly yra nelaimingo
jaunimo. Nelaimingo ne iš savo
kaltės, o kad augdami negavo
savo dvasiai to, be ko žmogaus
gyvenimas negali būti pilnas ir
laimingas. Koks didesnis ir gra-
žesnis galėtų būti troškimas ir
linkėjimas už tą, kad mūsų
jaunimas augtų šviesus, doras ir
laimingas! Ir kas galėtų surasti
geresnį patarimą jaunimui, kaip
tapti sąmoningais Marijos sekė-
jais ir garbintojais.

Mūsų tautos kova ir likimas
tėvynėj, lietuvių dvasia ir išsi-
laikymas svetur reikalauja gilaus
tikėjimo ir bendravimo su Die-
vu. Gegužės 13-oji mum, lietu-
viam, lieka ypatinga diena: tą
dieną yra pasirašytas aktas, pave-
dąs lietuvių tautą Marijos Nekal-
čiausios Širdies globai. Atžymė-
kim šią dieną ir šiais metais
kokia nors auka ir karšta malda
už savo tautą. Vieni kitus ir
ypač jaunimą raginkim nuolat
bendrauti maldoj su Marija, kad
visada galėtume drįsti jai pa-
sakyti savo sielos ir visos mūsų
tautos reikalus.

Su Jumis
Dievo, Marijos ir Lietuvos
meilėj,
Vysk. Vincentas Brizgys

Šiluvos Marijos koplyčia Nekaltai Pradėtosios Marijos ba-
zilikoj Washington, D.C. Altoriaus statula — dail. Vytauto
Kašubos kūrinys.

MARIJA, GELBĖK MUS

*Marija, gelbėk kraują ir ašaromis, pasiaukojimu, pasi-
ryžimais ir meile išpuošę žemę. Marija, sužadink mūsų
krūtinęj milžinų galią, išlaikyk skaisčių Tautos Dvasią,
kurių mūsų bočiai per amžius augino. Marija, apšviesk
klystančius, gelbėk mirusius karžygius, leisk prisikelti mūsų
šventai Lietuvai, kad kaip šviesi žvaigždė kitų tautų tarpe
šviestų, spindėtų ir garbintų Tavo Sūnų ir Tavo begalinį
gailingumą ir meilę. Amen.*
(Iš Sibiro lietuvačių maldaknygės "Marija, gelbėk mus")

Žmogaus prigimtis, dažnai
slopinama ir tramdoma, galingai
linksta prie savosios būties šalti-
nio. Į Dievą žmogus veržiasi
ne savo kūno raginamas, ne nu-
rodinėjamas ar įkalbėtas iš ša-
lies, bet savo dieviškos prigim-
ties, savo valios ir proto veda-
mas.

Kas liečia atskirą individą, kas
jį sąlygoja ir ko jis siekia, tas
pagrindiniuose dalykuose, t.y.
buvimo esmėj, galioja ir atski-
rom tautom bei valstybėm. Ir jų
keliai nužymėti tuo pačiu dė-
niu, ir jų likimas yra to paties
Lėmėjo rankose, ir jų gyvenimo
bei gyvybės sultys plaukia iš
to paties šaltinio.

MALDA, ATGAILA IR
LIETUVOS LAISVĖ

Šiandien mes daug dirbam ir
aukojam savo kraštui ir jo lais-
vei atgauti. Tai kilnios ir gražios
pastangos. Tačiau kiek jos atlie-
kamos Dievo akivaizdoj, jo var-
du ir galia? Kiek dedam pastan-
gų, kad Visagalis palaimintų
šias aukas, darbus ir viltis? La-
bai pasitikim savim ir labai ma-
žai Tuo, kuris visa gali. Mes
įsitikinę, jog dabartinės tragedi-
jos galas priklauso nuo galingos
valstybės vyrų sprendimo, bet
ne nuo visagallo Dievo lėmimo.
Ieškoti šiame reikale Dievo pa-
galbos ne vienas atrodo keis-
tas ir gal nemintas pasiūlymas.
Kodėl taip yra? Ogi todėl, kad
žmogus pametė tikrąjį kelią, pra-
rado teisingą tikrovės nuovoką.
Tokių būdu gyvenimas, darbas,
pasiaukojimas pasidarė tik aklo
grąbstymasis tamsoj bei stovėji-
mas šalia didžiųjų gyvenimo
pagrindų, iš kurių kyla tikrieji
politikos, gyvenimo ir laisvės
idealai.

Marijos statulą
airiai vešių į
okupuotą Lietuvą

The Guardian, vienas didžiū-
jų Londono dienraščių, pranešė,
kad Sovietų Sąjungos ambasada
Dubline pagaliau sutikusi duoti
leidimą airių katalikų grupei nu-
gabenti į Lietuvą Airijos katali-
kų Lietuvos katalikam padova-
notą Švenčiausios Mergelės Ma-
rijos statulą. Sovietų ambasa-
dos advokatas apie tai pranešęs
airių katalikų grupės atstovui O'
Mahoney. Airijos katalikai ke-
tina vykti į Lietuvą autobusu šių
metų birželio mėnesį.

Šia proga dienraštis plačiai
aprašo ilgas Airijos katalikų pa-
stangas nugabenti į Lietuvą
Dievo Motinos statulą ir ją įteik-
ti iš Vilniaus arkivyskupijos iš-
tremtam vyskupui Julijonui Ste-
ponavičiui. Sovietų ambasada
Dubline iki šiol griežtai atsis-
kiausi įsileisti į Lietuvą airių ka-
talikų grupę, lietuviams padova-
notoj Dievo Motinos statula bu-
vo saugojama Londono lietuvių
Šv. Kazimiero parapijos bažny-
čioj.

Airijos katalikų iniciatyva ap-
lankyti Lietuvą sukėlė ne tik tai
airių, bet ir britų spaudos su-
sidomėjimą.

The Guardian dienraščio pa-
skelbtoji žinia iki šiol dar ne-
buvo oficialiai patvirtinta.

Saitų nutraukimas su giliąja
tikrovės paslaptim, atsipalaidu-
vimas nuo Dievo ir prisiglaudi-
mas prie žemės bei pojūčiais
prieinamų daiktų tikrovės, be
aukštesnės pasipirties ir pagal-
bos, pavertė mūsų buvimą cha-
osu, mūsų darbus padarė betiks-
lius, mūsų pastangas ir kovas be
palaimos, be dieviškos ramybės,
be viltingo pasitikėjimo. Kaip
Judas Iskarijotas žudėsi už savo
paties padarytus nusikaltimus,
tuo papildydamas vėl nusikalti-
mą, taip dabarties žmogus,
atitrūkęs nuo Dievo, bendra į
blogybes ir, stengdamasis jų at-
sikratyti, pildo naujas blogybes.
Šiuo atžvilgiu Kristus reikšmin-
gai įspėjo: "Kas niekina ir nepri-
ma mano žodžių, tas turi savo
teisėją" (Jon. 12, 48).

Mes, tremtiniai, būdami tary-
tum sudaužyto laivo keleiviai,
turėtume būti entuziastai, lieps-
nojantieji pavyzdžiai ir šviesos
žibintai. Turėtume būti atgai-
laujantieji ant Babilono upės
izraelitai; pasninkaujantieji ir
atgailaujantieji Ninivos gyven-
tojai; turėtume būti, kaip tas
Saliamonas, atstatantieji gvyją
maldos ir atgailos šventovę.

Tačiau mes žinome, kad žy-
dai, jau pakely į tėvynę, nusilp-
dę aukso versį jį pagarbino ir tik
už tai 40 metų turėjo klajoti ty-
ruose. O Saliamonui, pastačiu-
siam Jeruzalės bažnyčią, Dievas
tarė: "Aš išklausiau tavo maldos
ir tą vietą pasirinkau savo aukos
vieta. Jei kada nors dangų už-
darysiu ir lietus nebelis, jei sių-
sių marą ir skėrius, kad sunai-
kintų kraštą, aš išgirsiu mal-
dą ir atleisiu nuodėmes, o kraš-
tui suteiksiu išganymą, jei tik
tauta sugrįš prie manęs, maldaus
ir ieškos mano yėjo ir darys at-
gailą už savo piktus kelius" (2
Kron. 7, 12).

Kokį dekretą Dievas yra mum
paskelbęs dabar arba paskelbs
ateity už dabarties kelius? Ogi
tokį, kokį šiandien savo gyve-
nime rašom. Dievas iš jo ne-
atims nė vienos raidės, bet tiktai
pasakys, kad esam verti didžio-
jo pažado: "Štai aš surinksiu jus
iš visų kraštų, po kuriuos iš-
sklaidęs buvau, grąžinsiu į tą
pačią vietą ir leisiu jums ramiai
gyventi. Ir bus jie mano tauta,
o aš jiems Dievas" (Jer. 32,37).
Arba nusipelnėm didžiojo pa-
smerkimo: "Tauta ir karalystė,
kuri tau netarnaus, pražus, ir
tautos bus paverstos tyrais" (Iz.
60,2).

Už tai gegužės tryliktosios
akivaizdoj perversime savo
darbus; paverskim kovą už tė-
vynę savęs tobulinimo ir karštos
maldos kova. Tebūnie visos
mūsų pastangos ir darbai prade-
dami ir baigiami nuoširdžia pa-
dėkos bei palaimos prašančia
malda. Daug galingo yra dabar-
tiniame pasauly, bet kas gali bū-
ti galingesnis už nuoširdžią at-
gailojančios širdies maldą? At-
gailos ir nuoširdžios maldos va-
landėlėse mes galim laimėti ne-
paprastų dalykų! Išmokim atsi-
kratyti vergo pančių, išmokim
atsilyginti už padarytą nuodė-
mės skriaudą!

Mes esam nugalėję daug kliū-
čių. Nugalėkim paskutinę ir pa-
čią sunkiausią — pakelkim var-
go ir nerimo išvargintas širdis
maldai ir atgailai, tačiau ne vien-
kartinai, ne laiko momento, var-
go ar nelaimės iššauktai, bet
nuolatinei ir pastoviai maldai,
nuolatiniam ir pastoviam dvasi-
niam atsinaujinimui. "Tegu jūsų
rankos bus prie darbo, o širdis
prie Dievo!" (Šv. Zita). O tada
galėsime turėti vilties, jog Vieš-
pats prikels mūsų tautą laisvei ir
nepriklausomam gyvenimui.

Br. Zumeris

— Brazilijoj kovoj prieš komu-
nizmą pasireiškianti organiza-
cija "T.F.P." (tradicijai, šeimai
ir nuosavybei ginti) pageidavo
turėti lietuviškos Madonos pa-
veikslą. Organizacijos vadovy-
bė įteiktas Romoj saleziečių iš-
leistas Aušros Vartų Dievo Mo-
tinos atvaizdas. Šią tautinę bra-
zių pasauliečių organizaciją su-
daro daugumoj jauni vyrai. Šios
organizacijos dėka "O Cato-
licismo" laikraštis išspausdino
straipsnį, užimanį visą puslapį,
apie okupuotą Lietuvą: "Lietu-
vos Bažnyčios Golgota".

— Lietuvių Katalikų Mokslo
Akademijos vienuoliktas suva-
žiavimas bus rengiamas 1979
Chicagoj.

— Jėzuitų generalinis vy-
resnysis T.P. Arrupe, SJ, Chica-
gos lietuvių jėzuitų vyresniojo
paskyrė kun. Juozą Vaišnį, SJ,
o jo pagalbininku — kun. Ani-
cetą Tamoliškį, SJ. Jie savo pa-
reigas pradėjo eiti balandžio 22.

— Toronto, Ont., Prisikėlimo
parapijos choras gegužės 7-9
vyksta į Cleveland, Ohio, kur su
Šv. Jurgio parapijos choru kon-
certuos tos parapijos 50 metų
sukaktuvių proga.

Šatrijos Ragana
VIKTUTĖ

17

Visi, išėję mokslus, va-
žiuoja į Rusiją, į miestus, retai,
tik kame-ne-kame, lyg kibirkštis
pelenuose blizga čia koks daktar-
as, ten dvarininkas. Kartais į
tokį balių dviem dešimtim pa-
nelių tesusirenka du, trys kava-
lieriai.

Tetušis mėgsta pasirodyti
prieš kitus ir by kaip neišleis:
liepė pakinkyti trejetą arklių ir
gražiausias roges su mėlyna už-
danga; Stanislovas apsilviko
naują liberiją su blizgančiomis
sagutėmis, — ir nuvažiavome.

Pas dėdę reikėjo apsirengti,
nes iš namų buvo per toli ir
parėdai būtų susiglamžę. Prasi-
dėjo tualetas. Mūsų pusserė
irgi nelabai temėgsta puoštis,
bet dėdienė, didelė elegantė, į-
sakė pasirėdyti gašiai ir pati
atėjo daboti, kad jos įsakymas
būtų išpildytas. Viena pusserė-
rė — meistras frizūroms dirbtį,
tad gavo visas mums suukuoti.
Pirmiausia paėmė mane ir, pasod-
dinus prieš veidrodį, ėmė sukti,
svilinti... vos išstėriau, taip
nusibodo. Mano plaukai ilgi ir
tankūs, sunku sudėti iš jų fri-

zūrą, kokios reikalauja dabarti-
nė mada. Prisegus juos aukštai,
pasidarė lyg antra galva... Išsi-
gandau, žvilgtelėjus į veidrodį;
sugrioviau visą tą bokštą, nušu-
kavau dailiai ir, supynus į dvi
kasi, paleidau savo papročius.
Tesižino su jomis, su tomis
frizūromis! Ar atrodau šiaip, ar
taip, ar ne vis tiek? Be to, juk
"kad varną ir kažin kaip plausi,
vis ji bus juoda"...

Daug prierzinome dėdienę,
kol pabaigėme savo tualetą. Mū-
sų rūbai buvo iškirpti, bet atski-
rai buvo jiems tiulio uždangos.
Dėdienė, pamačius, kad aš su
Marele jas užsidėjome, užspuo-
lė:

— Dėl ko dar tą tiulį užsi-
dėjote? Juk tai balius, o kur
eisite dekolte, jei ne į balių!

— Niekur, dėdienėl, — ats-
kiauo. — Kam mes statysime
parodon savo mėsa? Leisk jau
taip!

Balius pasisekė: šoko apie 30
porų. Kavaliierių buvo užtek-
tinai. Tiesa, didesnė dalis — pe-
lenai: mokiniai, studentai, trum-
pai sakant, žmonės, kurie nėra

jokia partija. Bet šen ten bliz-
gėjo ir kibirkštys — dvarini-
kai, daktarai, advokatai ir net
vienas inžinierius! Tą tai jau re-
ikia prilyginti prie meteoro, ku-
rio spindėjimas virpina panelių
širdis, o iš mamų lūpų išvilio-
ja šypseną. Šokau daug, ir, ap-
skritai sakant, buvo linksma.
Taip malonu judėti muzikos rit-
mu, tačiau paskėsti šokiuose,
apie viską užmiršus, aš niekad
negaliu. Daugiau dar, negu šok-
ti, įdomu man observuoti žmo-
nes: žiūrėti į jų pozas, išraišką,
apsiėjimą. Nežiūrių į juos su iro-
nija ar su piktumu, ne; gali ir jie
sau observuoti mane, nepykstu
už tai; žinau, kad ir aš turiu
daug juokingų pusių, kaip be-
veik kiekvienas asmuo. Ar ne
įdomu žiūrėti, kaip panos akimis
ir šypsojimais vilioja ir linksmi-
na savo šokėjus; kaip mamos
kreipias į "geras partijas"; kaip
jaunikaičiai, sutelkę visą savo iš-
kalbą, stengiasi šnekėti apie orą,
beria komplimentus kaip iš
maišo...

Grįždami vėl užvažiavome
pas dėdę. Prisijuokėm su Ma-
rele iš dėdienės. Išgirdus mud-
vi kalbant apie balius paneles,
apie jų viliojimus ir parėdus,
ji tarė:

— Jos bent kitus linksmina ir
pačios linksminas, o jūs ką? Sė-
dite lyg kokios ledo statulos,
kavaliierius šnekinas jus, o jūs —
gerai, jei prasijuoksit kada, tarsi
iš malonės. Kas su jumis gali
pasilinksminėti ir kam gali būti

malonu tokioje draugijoje? Tik-
rai šaldyti šaldote žmogų!

Nesitverdama juokais, tariau:
— Dėdienėl, reikėjo mums
pasakyti ten baliuje "šilčia",
gal būtumėm pasitaisiusios!

Daug yra pasaulyje dalykų,
kuriuos visi mato ir nelaiko blo-
gais, tuo tarpu, mano išmanymu,
yra jie didelė niekšystė. Vienas
jų yra tas viliojimas, tas koke-
tavimas. Aš, savo menku protu
galvodama, laikau tai nuodėme.
Negaliu aiškiai išreikšti savo
minčių apie šį dalyką, bet man
rodos, kad pirmiausia yra tai ap-
gaudinėjimas, nes kiekvienas
gali tartis patinkąs panelėi, kiek-
vienam ji rodo savo simpati-
jos, o juk pasirinkti tegali tik-
tai viena. Paskui, yra tai didžiau-
sias sielos neigimas ir pasken-
dimas kūne... ir, trumpai sa-
kant, labai bauriuos tokiu el-
gimusi.

3 sausio.

Daktarui perskaitytoji poema
tokio padarė įspūdžio, kad ėmė

vartyti savo popierius ir, atradęs
savo seniai parašytą poemėlę,
atnešė man, kaip jis sako, pa-
kritikuoti. Trumpa tai poema
iš senovės Lietuvos laikų, bet
gražiai ir dailiai parašyta. Jis,
kaip ir apie visas savo eiles,
sako, kad ji labai menka, bet
man kitaip atrodė. Gaila būtų,
kad tokie gražūs dalykai supelė-
tų daktaro archyve; Lietuvoje
dar tiek maža rašytojų, kad tikra
nuodėmė laikyti savo darbus tik

sau. Pasakiau tai jam, pridurda-
ma, kad būtinai siųsiu jo poezi-
jas spausdinti. Žinau, kad jis pri-
sideda prie lietuvių literatūros,
rašydamas medicinos straips-
nius, korespondencijas; bet tuos
daug žmonių gali parašyti, o to-
kias eiles sudėti — ne kiekvie-
nam tepavyktų. Turiu taip pada-
ryti, kaip noriu, ir leisti jas į
pasaulį. Jau jis dabar nelabai
tesipriešina, o pamatęs, kad jo
eilės skaitytojams tinka, įgis
noro rašyti daugiau.

Prajuokinau mamą ir daktarą,
pasakodama dėdienės prikašio-
jimus, kad mes nemokančios ka-
valierių linksminėti. Mama tarė:

— Tiesą sako. Liksite senmer-
gėmis, matysite. Kam gali būti
malonu prisitarti prie tokių
panelės, sėdinčios lyg ledo kal-
nas? Kiekvienas kavaliierius
bėgs nuo jūsų kuo greičiausiai.

— Laimingos kelionės! Ar tai
nelaimė būti senmerge? Priešini-
gai: esi sau žmogus laisvas. Te-
gu sau bėga, aš dar džiaugsiuos,
kad nereikia jų linksminėti!

— Argi ir neatsiras toks, kurs
sutirpins tuos ledus? — atsiliepė
daktaras.

— Gal... Bet visokios tankų
žvakės to nepadarys. Jei tie le-
dai sutirps, tai tik nuo didelės,
šventos ir amžinos ugnies.

Daktaras išvažiuoja pusantrai
savaitei pas tėvus, o paskui į
Petrapilį nusipirkti reikalingų
instrumentų.

4 sausio.

Dievas žino, ką tas daktaras
prasimanė! Atbėgo šiandien at-
sisveikinti; trumpai tepabuvęs
išėjo. Tuo tarpu mama atsiminė
kažin kokį reikalą ir nusiuntė
mane pasakyti jam. Teberadau jį
priemenėje. Buvo jau apsiren-
gęs ir toks gražus su savo juo-
da ėriukų kepure. Pasakius, ką
mama liepė, ištiesiau ranką, no-
rėdama dar atsisveikinti, o jis,
paėmęs mano ranką, pabučiavo
ir spruko pro duris. Palikau be-
stovinti, pati nežinodama, kaip
tai atsitiko.

Nemėgstu savo rankų bučiavi-
mo. Prastiems žmonėms neduo-
du bučiuoti, jei tik galiu atsi-
ginti. Nemalonu man, neapsako-
ma gėda, kad žmonės, tokie pat,
kaip aš, dažnai vyresni už mane,
kuriems greičiau aš turėčiau
ranką pabučiuoti, bučiuoja man,
lyg kokią garbingam asmeniui.
Skandus man tas žmonių nusi-
žeminimas. O pabučiavimas
"man lygių", ar už šokius dė-
kojant, ar kokių "kuzinų", visa-
dos žadina manyje norą tuojau
ranką nusiplauti. Bet šios dienos
pabučiavimas nesukėlė tokio
pasibaurėjimo, ne... Tik vis
dėlto nemalonu... Ir iš kur
jam į galvą atėjo?

6 sausio.

Buvome pas ponį Ž. Susir-
ko ten keletas svečių; tarpe
buvo viena ponė, B., garsi savo
protu ir išsilavinimu.

(Bus daugiau.)

PAVASARINĖS MINTYS LITUANISTINIO ŠVIETIMO REIKALAI

A. MASIONIS
Elmwood Park, N.J.

3

Aišku, kad, baigiantis mokslo metams, daugeliui mokytojų, tėvų, o ypač mokinių paprastai visai nesinori nė galvoti apie tai, kas bus kitais mokslo metais. Tai yra žmogiška ir visai suprantama, nes visi išvarę ir visi žmonėmis, kurie nei patys dirba lituanistinėse mokyklose, nei leidžia savo vaikus į tas mokyklas. Tačiau, kaip ten bebūtų, vis tiek visi jaučiam ir žinom, kad tos pareigos ir to darbo, kurį dirbam šiais mokslo metais, nei vengsim, nei atsisakysim: sugrįžę po atostogų, vėl dirbsim, kaip dirbė.

Reikia planuoti kitiems mokslo metams iš anksto

Norėdami tą darbą ateity su palengvinti, mokytojai ir tėvų komitetai turėtų taip užbaigti šiuos mokslo metus, kad, grįžus po vasaros atostogų, nereikėtų visko organizuoti iš naujo, bet kad atrodytų, lyg būtų praėjusi ne visa vasara, o tik viena mokslo metų savaitė, kad pirmasis mokslo metų šeštadienis būtų lyg paprastas ateinantis mokslo metų šeštadienis.

Taip planuoja naujus mokslo metus amerikietiškos mokyklos. Kadangi dabartinės lituanistinės mokyklos mokinių tėvai jau daugiausia patys yra baigę amerikietiškas mokyklas, taip pat ir kai kurie mokytojai, tai jie žino, ir aš čia neaiškinsiu, kaip tai daroma, tik pabrėšiu, kad amerikiečiai pradeda tai daryti jau nuo kovo mėn. pradžios, o balandžio mėn. pabaigę jie jau žino, kiek mokinių bus kitojo mokyklos ateinančiais mokslo metais ir kiek naujų mokytojų reikės samdyti ar atleisti. P.v.z. balandžio 21 paskambino man vienas mokytojas iš tos amerikietiškos gimnazijos, kurioj man teko ilgus metus dirbti, ir, tarp kitko, pranešė, kad mokinių skaičius gimnazijoje dar daugiau sumažėjęs ir gimnazijos vadovybė jau pranešusi trim mokytojams, kad jie nuo birželio 30 atleidžiami ir gali ieškoti darbo kitur.

Ne vienas gal pasakys, kad be pig amerikiečiams taip planuoti, kai pas juos mokslo privalomas, o, pas mus visai kas kita, pas mus nėra taip jau lengva tai padaryti. Tai, va, dėl to kaip tik ir reikėtų mum planuoti iš anksto. Juo sunkesnis koks darbas, juo geriau reikia jam pasiręgti ir anksčiau pradėti.

Reikėtų tad ir mūsų lituanistinėm mokyklom jau dabar kontaktuoti visus tėvus, kurie dabar leidžia į jas savo vaikus, ir užregistruoti juos naujiems mokslo metams. Juo lengviau yra tai padaryti dabar, kai tėvai vežioja savo vaikus į mokyklą ir kiekvieną šeštadienį galima juos ten pat sutikti ir tuo reikalu pasikalbėti.

Šitaip reikėtų sudaryti mokinių sąrašus ateinantiems mokslo metams, sukomplektuoti klases ar grupes ir numatyti, kiek reikės mokytojų, kuriuos jaunesnius mokytojus reikės pasiųsti į Dainavos mokytojų savaitę pasitobulinti, kokių kuriai klasei reikės vadovėlių, ir juos iš anksto, pasinaudojant dabartiniu švietimo Tarybos paskelbtu vaju, papigintomis kainomis mokyklai užsakyti. Reikėtų taip pat žinoti, kokioms klasėm ir kiek reikės patalpų, ir jas taip pat iš anksto žodžiu ar raštu užsitikrinti.

Yra buvę gyvų pavyzdžių, kas atsitinka mokslo metų pradžioje, kai iš anksto neplanuojama. Vienas naujas mokinyš ateina po dviejų savaitių, kitas po trijų ar dar vėliau, ir mokytojų reikia jam viską iš naujo aiškinti ir trukdyti klases darbą. Dar blogiau esti, kai mokslo metai jau prasidėję, o dar negauti nei vadovėlių, nei pratimų, nes jie

nebuvo laiku užsakyti, o nebuvo užsakyti dėl to, kad nebuvo žinoma, kiek bus toj ar kitoj klasėj mokinių. Šitaip, užuot dirbus rimtą darbą iš pat pradžių, praeina keli šeštadieniai tik organizuojantis. Šitoks laiko trukdymas mum, dirbantiems tik šeštadieniais, yra labai nuostolin-gas.

Reikia visų lituanistinių švietimu besirūpinančių veiksmų tautos

Mokinių registracija kitiems mokslo metams nėra jau toks sunkus dalykas. Ją gali labai lengvai atlikti tėvų komitetų padėdami mokyklų mokytojai.

Normaliai daugumas vaikų darželio lankytojų ir pažangesni pagalbiniai klasių mokiniai, t.y. tie, kuriems dalykai buvo dėstomi pusiau angliškai, perkeliama į pirmąjį skyrių, o kiti bendra tvarka, jei buvo pakankamai pažangūs, keliama į aukštesnįjį skyrių. Tačiau tai yra ir viskas, ką mokytojas pats vienas be kitų pagalbos gali padaryti.

Kur yra mokyklų, dirbusių su aštuoniais skyriais ir norinčių įvesti arba atnaujinti seniau turėtąsias aukštesniąsias lituanistinės mokyklos klases, ten jau turėtų veikti visi lituanistiniu švietimu besirūpiną veiksniai, t.y. tėvai, mokytojai ir Lietuvių Bendruomenė. Reikėtų visiem kartu kovoti už lituanistinio švietimo tęstinumą. Kol dar aštuntojo skyriaus mokinių tėvai rodo mokyklų, atveždami savo vaikus, reikėtų visiem juos įtaigoti, kad jie neatsisakytų leisti savo vaikų ir toliau į mokyklą. Šiuo metu turėtų pasirodyti mokyklų ir LB atstovai ir taip pat kalbėti su tėvais.

Kai kur, mažėjant mokinių skaičiumi mokyklose, apskritai, sumažėjo jų ir pas mus, bet visi žinom, kad tikrai dar yra mūsų kolonijose mokyklinio amžiaus vaikų, kurie lietuviškos mokyklos nėra niekad lanke. Tokių kolonijų LB apylinkės valdybos turi ateiti į talką.

Šių metų pradžioje įvykusiame LB apygardų ir apylinkių pirminkų suvažiavime buvo priimta rezoliucija, kad artimiausiu laiku apylinkių valdybos atliks savo apylinkėse surašymą tų šeimų, kurios turi mokyklinio amžiaus vaikų ir neleidžia jų į mokyklą. LB apylinkių valdybos kaip tik dabar labai pasitarnautų, ateidamos į mokyklas ar kontaktuodamos tėvų komitetus, kad aptartų, kokių priemonių būtų galima imtis tiem mokiniams įregistruoti į lituanistinę mokyklą. Dabar yra jau pats laikas tokiais dalykais susirūpinti ir, visiem bendrai veikiant ir planuojant, kai kurias mokyklas atgaivinti, pagyvinti bei papildyti.

Dr. Jonui Dėdinui, dirbančiam Rochesterio Kodako chemijos laboratorijoje, Society of Toxicology paskyrė Frank R. Blood vardo premiją. Jis tyrinėjo, kaip pramonėje vartojamos medžiagos neigiamai veikia darbininkų nervų sistemą. Nuotr. Jurgio Jankaus

Jeį vieni tėvai gali tai padaryti, kodėl negali kiti?

Yra, pvz., tokių vietovių rytiniame rajone, kuriose lituanistinės mokyklos dėl mokinių stokos yra užsidariusios. Viena vos-ne-vos vegetuoja, ir atrodo, kad šie mokslo metai bus paskutiniai, nes jaunesnieji tėvai dėl darbo yra išsikėlę į kitas vietas ir miestas yra virtęs grynai pensininkų miestu.

Tačiau, kai pavartai lietuvišką spaudą, pamatai, kad kai kuriuose tokiuose miestuose yra surengiamos ir vaikams eglutės, ir kitokie parengimai, kuriuose vaikai pašoka ir padėklamuoja ir kitaip pajvairina programas. Tokiu atveju LB apylinkės valdyba turėtų imtis iniciatyvos ir paraginti tokių vaikų tėvus, kad jie leistų savo vaikus į kito artimiausio miesto lituanistinę mokyklą.

Jeį kai kurie tėvai gali nuvežti savo vaikus iš New Londono į Hartfordo lituanistinę mokyklą, tai kodėl negalėtų kiti tokie pat tėvai nuvežti ten savo vaikų iš Waterburio ar iš New Britaino? Jeį jau neišlaikėm savų mokyklų savose kolonijose, tai bent išlaikykim vieną lituanistinę mokyklą visame Connecticute, būtent Hartforde. LB čia daug pasitarnautų kreipdamą asmeniškai tokių tėvų dėmesį į artimiausią mokyklą ir padėdama suorganizuoti bendrą transportą, vežant vaikus į mokyklą pamainom.

Ne geriau yra ir su New Jersey. Čia jau seniau yra sujungtos buvusios silpnės mokyklos į vieną V. Kudirkos mokyklą Elizabete. Vieni tėvai iš New Jersey veža savo vaikus į Elizabetą, kiti — net už 45 mylių, į New Yorką, treči visai niekur neveža.

Šiuo metu V. Kudirkos mokyklą mokosi jau tik 21 vaikas. Negi visuose kaimyniniuose miestuose, kurių čia yra nemaža, tėra tik tiek lietuvių vaikų? Čia irgi laukiama, kad LB ateitų į talką su statistika; būtent, kiek gi yra mokyklinio amžiaus vaikų 20-30 mylių atstume, nes tokį atstumą gali nugaleiti visi gerų norų tėvai, ypač veždami vaikus į mokyklą pamainom.

Jeį vieni tėvai, kaip jau buvo minėta, gali kas šeštadienį vežti savo vaikus net 45 mylias ir šalį mokesčio už mokslą dar mokėti kiekvieną kartą iki 3 dol. muto už kelius ir tiltus, tai visi kiti gali labai lengvai atvežti savo vaikus bent į Elizabetą. Reikia tik noro ir pareigos jausmo, o svarbiausia, kad tą pareigą jiems kas nors išsuminėty veiksmų sumaniniai ir taktiškai priminti.

(Pabaiga kitame numery)

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 1 psl.)

rio, E. Matuzevičiaus, V. Giedros knygų kritika. Atrodo, kad A. Baltakis yra linkęs labiau vertinti poetinę publicistiką, pilietinės ideologijos deklaraciją, negu grynąją poeziją. Už nuolaidumą estetinei krypčiai papeikiami kritikai: K. Nastopka, M. Martinaitis, V. Kubilius, S. Geda, D. Sauka. Už idejinį kryptingumą pagiriami V. Areška, R. Pakalniškis, S. Renčys, V. Svenčickas, J. Stepšys. Kūrėjai pabrėjami, kad per daug "ribojasi lietuvių nacionalinės poezijos patirtimi", kad per mažai naudojasi "daugianacionalinės tarybinės literatūros lobynu, o žvalgomasi į Vakary poetus, dažniausiai modernistus". Savo pranešimą A. Baltakis užbaigė politiniu reikalavimu kritikai ir kūrėjams: "...partija nedviprasmiškai atkreipia mūsų dėmesį į būtinumą kelti idejinę teorinę literatūros ir meno kritikos lygį, į jos aktyvumą ir principingumą, įgyvendinant partijos liniją meninės kūrybos srityje". (Visos citatos iš 1977 Lit. ir Meno, Nr. 16.)

Būdinga, kad diskusijose dalyvavę kritikai K. Nastopka, E. Matuzevičius, R. Pakalniškis, V. Galinis, V. Areška ryškino tik kai kurių praėjusių metų poezijos knygų vertę, bet nė vienas nedrįso kritikuoti partinių varžtų kūrybos ir kritikos laisvės. Tai tokios kūrybos klestėjimo sąlygos yra pavergtoje Lietuvoje! Keista, kad tame pat laikrašty tas sąlygas giria mūsų iškylusis dailininkas V. K. Jonynas...

IV lietuvių dramos festivalis Toronte vyks gegužės 20-29. Iš k. į d. festivalio rengimo komiteto nariai: K. Mikšys, M. Kalvaitienė, L. Ranoš, J. Simanavičius, I. Kairienė, kun. J. Staškus; II-oj eilėj A. Mingėla, G. Ropčienė, A. Jucienė, E. Kudabienė ir V. Ignaitis. Nuotraukoj trūksta A. Petraitienės, D. Kuolienės, A. Juozapavičiaus.

KETVIRTĄJĮ TEATRO FESTIVALĮ PASITINKANT

Pirmasis JAV ir Kanados lietuvių dramos festivalis įvyko, Chicagoj 1968 lapkričio 27 — gruodžio 1. Kiti du festivaliai, jei neklystu, irgi buvo Chicagoj. Ketvirtasis rengiamas Toronte. Jis įvyks š.m. gegužės 20-29. O aš apie jį pirmąjį rašinį rašau balandžio 23, nes tik vakar gavau laišką su festivalio rengėjų informacija ir tik šįryt atėjo balandžio 14-osios Tėviškės Žiburiai su puikiu A. Petraitienės ir Elenos Kudabienės pasikalbėjimu apie festivalį ir lietuvišką teatrą išėivijoj. Kaip matot, ne dėl savo kaltės pirmąjį rašinį rašau ne penkiom, o tik vienai minutei iki dvylikos belikus. Gaila, kad festivalio rengėjų su informacija taip susivėluota.

Festivaly dalyvaus penki teatriniai vienetai, nors kvietimais buvę išsiuntinėti penkiolikai. Pats tolimiausias — Los Angeles dramos sambūris. Du viešesios dramos sambūris. Jis Chicago: Cicero jaunimo vaidintojų būrelis ir Chicago Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės teatras. Ir du kanadiškiai: Toronto Aitvaras bei Hamiltono Aukuras.

Vaidinimai ir kitos su festivaliu surištos išskilmės vyks pamainomis dviejose salėse: Priskelimo parapijos (1011 College Street) ir Lietuvių namų (1573 Bloor Street).

Gegužės 20, 7:30 v.v. Priskelimo parapijos salėj Hamiltono

Aukuro vaidinama Balio Sruogos 3 veiksmų lyrinė drama "Pavasario giesmė".

Gegužės 22, 3:30 v. p.p. Lietuvių namuose Toronto Aitvaras pasirodo su Stasio Pilkos 3 veiksmų komedija "Žemės rojus".

Gegužės 28, 3:30 v. p.p. Lietuvių namuose Cicero jaunimo vaidintojų būrelis statoma Kviruno Runimo 2 veiksmų drama "Laisvės kaina".

Gegužės 28, 7:30 v.v. Priskelimo salėj Los Angeles dramos sambūris vaidina Birutės Pūkelvičiūtės 3 veiksmų dramą "Palikimas".

Gegužės 29, 4 v. p.p. Lietuvių namuose vyksta Chicago V.D. šaulių rinktinės teatro paruoštas vaidinimas — Anatolius Kairio 3 veiksmų komedija "Didysis penktadienis".

Gegužės 29, 7:30 v.v. Priskelimo parapijos salėj — festivalio užbaigimo išskilmės su menine programa, vakariene, šokiais. Šių išskilmių metu bus įteikti žymens geriausiai pasirodžiusiam vienetai, geriausiems aktoriam, geriausiems apipavidalinėjimams ir gal dar kitaip nusipelnusiems asmenim.

Festivalį rengia Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos kultūros komisija, kuriai kaip tik vadovauja Aukuro vadovė bei režisierė Elena Kudabienė, su talkininkais Ada Petraitiene, Gertrūda Repčiene ir Antanu Mingėla.

Norėdami, kad festivalio vaidinimuose dalyvautų kuo daugiau publikos, rengėjai nustatė labai žemas bilietų kainas: po 4

kūriniai: J. Juzeliūno, B. Kutavičiaus, O. Balakausko, J. Juozapaičio (simfonijos), A. Bražinsko, S. Vainiūno, R. Žigaičio, A. Senderovo, F. Bajoro, C. Kuprevičiaus, J. Andrejevo, J. Karoso, A. Rekašiaus, V. Klovos (kameriniai kūriniai), V. Budrevičiaus, V. Bagdono, E. Balsio, A. Račiūno, V. Jurgučio (chorinė kompozicija), T. Makačino, V. Barausko (vargonų) ir kitų kompozicijų, apimančios viso dešimtmečio kūrybą. Įvyko per 6 dienas 13 koncertų — rimtosios ir lengvosios muzikos, net džiazo.

Balandžio 12 Vilniaus meno darbuotojų rūmuose iškilmingai paminėta Tiesos laikraščio 60 metų sukaktis. Dabar Tiesa eina Vilniuj — 4 puslapių dienraštis, okupacinės valdžios ir partijos oficiozas. Bet nuo 1917, kai laikraštis pradėjo eiti Petrapily, jo kelias buvo labai vingiuotas (dažnai su pertraukomis, bet ir tos didelės spragos įskaitomos į laikraščio aktyvą). Išskilmės dalyvavo visos okupacinės valdžios ir partijos viršūnės, garbino laikraščio reikšmę ir nuopelnus, tik nė vienas kalbėtojų nepasakė tikrosios tiesos, kad Tiesa yra komunistinio melo ir tuščių pažadų laikraštis.

Pr.N.

dol. suaugusiems ir po 2 dol. jaunimui. Tai, žinoma, nepadengs festivalio išlaidų, jei kiekvienam vaidinimui susirinktų ir pilnutėlė salė žmonių. Reikia nepamiršti, kad šalia normalių išlaidų, su kuriomis susiduria vietiniai teatro vienetai (salių nuoma, dekoracijos etc.), reikia daug lėšų trijų vaidintojų grupių kelionėm iš tolimų vietų. Los Angeles grupei kelionė teįmanoma lėktuvais. Net ir pusę jų kelionės išlaidų tepadengiant, susidarys nemažos sumos. Festivalio rengėjai kreipiasi į Kanados ir JAV lietuvių visuomenę, prašydami aukų. Jas galima siųsti šiuo adresu: Antanas Mingėla, 183 Napier St., Hamilton, Ont. L8R 1S6, Canada.

Su gauduliu tenka konstatuoti, kad lietuviškasis teatras išėivijoj merdį. Ir tai ne todėl, kad neatsirastų entuziastų, sutinkančių aukoti laiką bei energiją repeticijom ir eiti į sceną, bet todėl, kad į sales nebesutinka ateiti publika tų entuziastų pažūrėti ir paklausti. Detroito ketvirtą šimtmečio veikė Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės suorganizuotas dramos mėgėjų sambūris ir beveik tiek pat laiko tvėrė Justo Pusdešrio dramos kolektyvas Alka. Nepaisant, ką jie bestatė, žiūrovų skaičius mažėjo ir mažėjo. Z. Arlauskaitės dramos mėgėjų sambūris liūvėsi vaidinti dar jai gyvai tebesant. Nieko nebegirdim ir apie Alką, nors, žinau, publikai pagėdaujant, J. Pusdešris galėtų kasmet po porą ar tris veikalus pastatyti. Visiška tyla Clevelande. Visiška tyla New Yorke, Bostone. Chicago, pajėgi profesionaliniam teatrui, dėl publikos abėjgumo irgi nieko pastovesnio neorganizuoja. O teatras turėtų būti pačiame kultūrinį įvykių centre. Teatrų turėtų propaguoti mūsų spauda ir visuomenės veikėjai. Tuos, kurie iš scenos ryžtasi skelbti gimtąjį žodį, turėtume gerbti.

Pokalby Tėviškės Žiburiuose Elena Kudabienė jautriai taria: "Palaikykime lietuviškos dramos gyvybę šiuo festivaliu, kuris pirmą kartą įvyks Kanadoje. Per spaudą ir klotiminius teatrus pradėjo reikštis mūsų tautinis atgimimas. Dabar, kai nutautėjimas vyksta jaučiamai, neužmirškime teatro svarbos (mano pabrūkta, A.N.). (...) Jūsų rankose išėivijos teatro gyvybė. Jeigu nebus žiūrovų, teatras išnyks (m.p., A.N.). Aš kreipiuosi ne tik į Toronto ir Hamiltono visuomenę, bet ir kitų vietovių. Mes vieni kitiems esame reikalingi. Aš neabejoju, kad visi penki vienetai dirba ir stengiasi pasirodyti kuo geriausiai. Ateikite, tikrai nenusivilsite."

Moteris, trečią dešimtmetį baigianti išėivijos scenoj, mus rimtai įspėja. Į nutautimosukurį įsupti, stabtelkim minutei ties lietuviška scena. Teatro festivaly patikrinkim aktorių ir savo pačių lietuviškąjį pulsą.

Alfonsas Nakas

ATSITRENKĖ Į LEDO KALNĄ

Titaniko žuvimo 65 metų sukakčiai (4)

Titaniko laivui vadovavo prityręs jūrų kapitonas E.J. Smith. Jo tikslas buvo trumpiausiu laiku pervesti laivą per Atlantą.

Greičių rūpinosi visi laivai, plaukioję tada Atlante ir kituose vandenyse. Kurį laiką vyravo vokiečių laivai — North German Lloyd. Paskui juos įveikė anglai. Cunard linijos laivai buvo greičiausi. Lusitania ir Mauretania buvo didžiųjų okeanų greičiausi laivai, Cunard bendrovės pažibos. (Ta Cunard linija ir dabar tebėveikia).

Į jūrų varžybas įsimaišė ir White Star linija, gerai suorganizuota ir pasiryžusi visus nugalėti. Bendrovė 1910 paleido laivą Olympic. Laivas buvo greitas, patogus ir gerai tarnavo bendrovei.

Dabar bendrovė, išleidusi akcijas (šerus), suorganizavo patio modėriausio ir geriausio laivo statybą. Tas laivas jau plaukė pirmoj kelionėj į New Yorką. Tiek bendrovė, tiek pats kapitonas norėjo, kad laivas kuo trumpiausiu laiku perplauktų Atlantą, kad visi jo keleiviai paskui pasakotų, kaip buvo patogiu ir malonu plaukti didžiuoju laivu. Nuo tos pirmos kelionės turėjo priklausyti tolimesnė Titaniko ateitis, kaip jis tarnaus bendrovei, kokius turtus sukraus.

Laivo motorai buvo galingi. Greitis buvo didinamas pamažu, diena po dienos. Pirmą kelionės dieną, balandžio 11, laivas padarė 484 mylias, balandžio 12 nuplaukė 519 mylių, balandžio 13 — 549. Motorai dar nedirbo pilna jėga. Tik balandžio 15, pirmadienį, laivas norėjo išvystyti maksimalinę motorų jėgą ir išvystyti patį didžiausią greitį.

Keleiviai laive jautėsi patogiai ir pramogavo. Apie tai rašė ir pats kun. Juozas Montvila. Jis iš laivo parašė du laiškučius, vieną į namus, kitą kun. Ogintui. Laiškeliuose minėjo, kad nesergas, neturįs baimės tokiu dideliu laivu plaukdamas. Ir maistas esąs geras.

Tie laiškeliai buvo parašyti pačioj kelionės pradžioj. Jie buvo iškelti paskutiniam laivo sustojime Queenstown uoste.

PHILADELPHIA, PA.

LĖLIŲ TEATRAS

Pirmą kartą Philadelphiajį teko persikelti į pasakų pasaulį. Pasikeitę programos atlikėjai ir stebėtojai. Pirmą kartą į Lietuvų namų salę sugudėjo, turbūt, visas mūsų atžalynas, kuris stebino savo gausa.

Uždangai atsiskleidus, pavaizduota mūsų liaudies pasaka "Dailidė, perkūnas ir velnias". Savotiški lėlių drabužiai, dekoracijos bei muzika patraukė žiūrovų dėmesį. Keliaudamas per pasaulį, jaunas dailidė susitinka su perkūnu ir velniu. Lietuvos girioj pasistato namus. Į intrigas įsimaišo ir ragana, bet teisingas dailidė išsina laimėtoju.

Prokofievo pasakoj "Petriukas ir vilkas" berniukas pievoj stebi naminius paukščius bei gyvulus. Prisistatus vilkas praryja antį. Paukšteliai erzinant vilką, Petriukas prisitaiko ir užneria kilpą ant vilko kaklo.

"Liepsnabarzdys" kalnų milžinas giriiasi savo jėga. Jo galybė sutriuškina mešką. Gražiai pasirodo tošele grojās piemenukas.

"Raudonkepuraitej" apstu muzikos. Vilkas, persirengęs mergaitės močiute, galutinai pralaimi. Daug pasigėrėjimo sukėlė penkerių metų Aras Lapinskas, pasipuošęs kiškio išvaizda ir grojės smuiku.

Protarpiais pasikalbėjimuose su gyvuliais pasirodydavo ir lėlių teatro autorė bei režisorė Laima Lapinskienė.

Vaikai lėlių teatru, kur gėris kovojo su blogiu ir prieš jį laimėjo, buvo patenkinti. Suaugusių nuomonės, kaip ir paprastai parengimuose, buvo įvairios.

Turtuolių grupėj plaukė kažkokios pona, kuris balandžio 14 iš laivo pasiuntė telegramą į Los Angeles savo draugui. Telegramoj sakė, kad niekas neserga, kad visi gerai laikosi, visi užsiėmę. Puikiai vyksta pokerio lošimai. Telegramą pasirašė Al.

Laive buvo daug pramogų, puikūs žaidimų kambariai, šokių salės, salonai, kur gali pasikalbėti su draugais. Puikus pataravimas, barai. Tai keleiviai ir pramogavo, linksminosi, ilgai vakarojo, nes laiko juk turėjo.

Kun. Juozas Montvila pokerio nelošė ir nepramogavo. Netiko kunigui. Vakaris gal pavaišėjojo po denį, aplankė kokią skaityklą ir paskui grįžo į savo kajutę. Jis turėjo ir darbą, perrašė tą korespondenciją apie Londono lietuvių. Ją žadėjo pasiųsti iš Amerikos. Korespondencija buvo skirta Šaltiniui.

Tą naktį, iš balandžio 14 į 15, dangus buvo žvaigždėtas. Mėnulio nesimatė. Jūra buvo rami. Laive vyko normalus vakarinis gyvenimas. Nemaža keleivių išsėjos. Jau buvo įmigę pirmu miegu. Tikriausiai išsėjos ir kun. Juozas, nes naktis juk artėjo į 12-tą.

Katastrofa

Titaniko laivas balandžio 14 buvo gavęs telegramą iš kito laivo, iš "Amerikos". Telegramoj sakė, kad Amerikos laivas sutikęs du ledo kalnus. Titaniko laivas pasiuntė telegramą į hidrografijos įstaigą Washington. Telegramoj Titaniko laivas tik konstatavo faktą, kad Amerikos laivas praplaukė pro du ledo kalnus. Nurodė net vietą, kur tie ledo kalnai buvo.

Pasiuntęs telegramą, pats Titaniko laivas nieko nepadarė, nesigriebė jokių saugumo priemonių. Gal šią telegramą ir matė laivo kapitonas E.J. Smith, bet jis irgi nieko nedarė, greičio nemažino, nekeitė laivo krypties. Net nesidomėjo tokiu klausimu. Visi buvo įsitikinę laivo galybe. Jis neskestantis. Ką jam reikšia kokie ledai?

Kapitonas nuėjo į savo kambarį ilsėtis, įsakęs laivo greičio nemažinti. Komandos tilte pasiliko karininkas Murdock. Jis bu-

Kiti vaidintojai buvo Rasa Kaminskaitė ir Andrius Viktoras. Šviesas ir garsus tvarkė muzikas Darius Lapinskas. Lėlių teatrą Philadelphiajį pakvietė energingasis šeštadieninės Vinco Krėvės mokyklos tėvų komitetas, kuris vakaro dalyvius pavaišino ir skania vakariene. Visais mokyklos reikalais nuosirdžiai ir su dideliu ryžtu rūpinasi jos vedėja Teresė Gečienė.

-o-

Lietuvių namuose gegužės 7, šeštadienį, 7 val. vak., pavarinio renginio programą sudarys New Yorko vyrų choro Perkūnas gastrolės ir foto paroda. New Yorko vyrai su soliste Gene Ugianskiene atliks dainų ir operetės ištraukų koncertą. Vietos fotografai pasirodys su savo darbais. Veiks bufetas. Šokiama gros šešių žmonių orkestras. Lietuvių namų bendrovė visus kviečia atsilankyti į šį kultūringą pavasario pobuvį.

Balfo narių ir rėmėjų metiniam susirinkimui išrinkta nauja valdyba pareigom pasiskirstė taip: pirm. Ona Kreivėnienė, I vicepirm. kun. Kajetonas Sakalauskas, vicepirm. soc. reikalam Regina Raubertienė, vicepirm. spaudos ir informacijos reikalam Feliksas Andriūnas, vicepirm. parengimam Kazys Špakauskas, reikalų vėdėjas ir sekr. Vytautas Šuopys, išd. Henrikas Misliauskas.

Juozas Lušaitis atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Su jubiliatu džiaugsmu dalijosi šeimos nariai ir būrys draugų. Lušaičiai išaugino sūnų Vytautą ir dukrą Ramutę, kurie yra suktūrę gražias šeimas ir puikiai įsikūrę. — Br.V.

dėjo prie vairo ir plaukė pagal duotas instrukcijas.

Ledo kalnai!

Laivo stiebe budėjęs jūrininkas prieš nakties 12 paskambino varpu ir pranešė, kad čia pat pasirodė ledo kalnas. Tai galėjo būti kokia 12 minučių prieš 12 nakties, o gal truputį anksčiau, nes prieš 12 nakties Kanados jūrininkystės įstaiga buvo pagavusi Titaniko telegramą, kad esą laive sutrikimų.

Prie vairo budėjęs karininkas, išgirdęs pavojaus signalą ir gavęs žinią apie kalnus, tuoj išjungė visus motorus. Norėjo pasukti patį laivą, bet laivas buvo nepaprastai didelis. Jis turėjo savo inercinę jėgą. Taip lengvai jo pasukti negalėjai. Negalėjai ir sustabdyti. Laivas savo inercine jėga plaukė pirmyn ir atsitrėnkė į ledo kalną.

Ledo kalnas buvo labai apgaulingas. Į paviršių buvo iškilęs tik koks trečdalis, o vandeny glūdėjo visa didžiulė masė.

Titaniko laivas smailgalio šonu atsitrėnkė į ledo kalną. Ledas sutriuškino laivo smailgalį. Smailgalio dešinėj pusėj pramušė 300 pėdų skylę.

Laivas neskęs!

Kai staiga sustabdė motorus, laivą sukrėtė, bet nežymiai. Ir smūgis į ledo kalną buvo nieko ypatingo. Kurie lošė kortom, pastebėjo, kad kažkas stuktėlėjo staliukus, lyg pastūmė. Greit pamatė, kad laivas sustojęs. Išėjo pažiūrėti iš lošimo kambarių, bet nieko ypatingo nepastebėjo. Vėl grįžo ir toliau lošė. Miegoję net nepabudo. Jei kas girdėjo stuktėlėjimą, nekrepė dėmesio. Tai motorų darbas.

Komandos tilte buvo kitaip. Vairavęs laivą tuoj pašaukė kapitoną ir pranešė — susidūrėm su ledo kalnu. Kapitonas tuoj liepė patikrinti laivo apačią, ar laivas smarkiai sužalotas. Vienas perbėgo apačią ir pranešė,

Vytautas Daugirdas ir Genė Ugianskienė aptaria operetės "Auksinės dienos" pastatymą.

JUDRŲS ATEITININKŲ METAI

Rudenį, rugsėjo pradžioj, Clevelande vyks IX ateitininkų kongresas. Jam suruošti reikia daug pastangų ir finansinės paramos. Nėra abejonės, kad reikalingos lėšos bus sudėtos, nes iš finansų komisijos pranešimų matyti, kad jai gerai sekasi.

Neseniai rinkom Ateitininkų Sendraugių centro valdybą. Kandidatų į ją atsirado. Pasirodo, kad buvo baimintis be pagrindo.

Iki balandžio 30 atidavėm balsus už Ateitininkų Federacijos tarybą. Kandidatų sąrašas buvo 26 asmenų ne tik iš JAV ir Kanados, bet ir iš Vokietijos ir net iš Pietų Amerikos. Dėl paskutiniųjų kyla tik klausimas, jei jie būtų išrinkti, kaip galėtų aktyviai dalyvauti tarybos darbuose, kai tarybos būstinė atsirastų JAV.

Pagal amžių kandidatai pasiskirstė taip: su viršum 60 metų — 7, su viršum 50 — 4, su viršum 40 — 6, su viršum 30 — 5, su viršum 20 — 4. Vyriausias — 68 m., jauniausias — 24. Taigi kombinacija gera. Balsuota už penkiolika iš dvidešimt šešių. Ir pasirinkimas geras; ne toks, koks buvo renkant Ateitininkų Sendraugių centro valdybą.

Kitas teigiamas reiškinys: kai ruošiamas koks didesnio masto renginys, tai vis surandama tokių asmenų, kurie kažkodėl buvo nuslydę už ateitininkų viešojo gyvenimo horizonto; naujai surasti, jie gali savo sutauptąją energiją panaudoti, kad padidintų ateitininkų veiklą.

Pasirodo, kad ateitininkam nėra ko baimintis dėl tų tuščių vietų, kurios atsirast, kaip kun. S. Yla ne taip seniai rašė, vienam pasitraukus, o kitiem jų neužimant. Gyvenime tuštumos nėra: miršta karaliai, miršta vadai, pasitraukia organizacijų pirminiai, bet dėl to neišnyksta nei valstybės nei organizacijos, nebent pasitraukusiųjų vietas užimtų specialių gabumų naikintojai. Ilgiau negu pusę šimtmečio ateitininkų organizacijos neįstikio tokia negerovė. Tikėkimės, kad ir ateity neištiks.

(Bus daugiau)

B. Vitaitis

DR. A. KLIMAS VYKSTA Į PIETŲ AMERIKĄ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pastangomis, gegužės 17 — birželio 23 Pietų Amerikoje lankysis prof. Antanas Klimas iš Rochesterio universiteto. Jis aplankys lietuvių kolonijas Venecuėjoj, Brazilijoj, Urugvajuj, Argentinoj ir Kolumbijoj. Kolumbijoj lankysis Bogotoj ir Medellinė.

Kelionės tikslas — visose minėtose valstybėse pravesti savaitgalinius simpoziumus — paskaitas apie lietuvių kalbą. Šiose paskaitose numatoma supažindinti vietinę lietuvių visuomenę su lietuvių kalbos kilmę, jos role kalbotyroj ir t.t.

Pietų Amerikos lietuviai, be to, yra pareiškę norą įsigirti apie žodžių kilmę, tarmes, pavardžių reikšmę bei jų kilmę ir t.t. Tam reikalui dr. Klimas jau yra paruošęs ir išspausdinęs konspektą: "Kelios pastabos apie lietuvių kalbos kilmę, giminybę ir kelis kitus klausimus". Šį leidinį Pietų Amerikoje nemokamai gaus visi paskaitų klausytojai. Leidiny, be teksto, apstu vaizdinės medžiagos: diagramų, schemų, žemėlapių. Keletas lei-

— Kanadiečių vienybės daina "We are one", parašyta lietuvių kilmės autorės J. M. Eggleston-Raškevičiūtės (muzika jos dukros), susilaukia vis daugiau teigiamo atgarsio. Ottawoj jos dukra muzikė grojo šios dainos melodiją per CBO radiją. Abi autorės pasirodė ir CBOT televizijoje, kur demonstravo savo kūrinį.

— 1976 okupuotoj Lietuvoj gyveno 466 žmonės, turį daugiau kaip šimtą metų amžiaus. 311 šių ilgamažių — kaimų gyventojai. (E)

dinio puslapių yra skirta santraukom ispanų ir portugalų kalbomis, kad būtų palengvinta silpniau lietuviškai kalbantiems.

Reikia pastebėti, kad dr. Klimas vyksta plėsti bendradarbiavimo tarp Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių ir tam skiria didžiąją dalį savo laiko, tačiau yra numatyta sueiti į kontaktą ir su Pietų Amerikos universitetais bei jų lingvistais. Įvairių kraštų lietuviai paskaitų organizatoriai tuo jau yra pasirūpinę. Tad iš kelionės tikimasi naudos ir Lietuvos bylai tarptautinėj mokslo arenoj.

Ypač kviečiami susidomėti dr. Klimo paskaitomis Pietų Amerikos lietuviai studentai. Dabariniu metu ten nėra lietuvių lingvistų. Tad ir žinios apie lietuvių kalbą yra menkos. Daugeiui P. Amerikos lietuvių lietuviška spauda, leidžiama Š. Amerikoje, yra neprieinama dėl ekonominų sąlygų.

Romas Kasparas

Putnamo seselių vedamos stovyklos

NERINGA

Box 134 c, R.F.D. No.4
W. Brattleboro, Vermont 05301

Berniukų (7-14 metų) — birželio 26-liepos 9

Mergaičių (7-16 metų) — liepos 10-30

(Putnamo piknikas liepos 24)

Lietuvių kilmės, anglų kalba mišri, 7-16 metų — liepos 31-rugp. 13

Atlanto Apygardos Atkų — rugp. 14-27

Vietų skaičius ribotas! Pereltais metais vietų pritrūko! Registracijai ir informacijai kreipkitės:

Camp Neringa
I.C. Convent
Putnam, Conn. 06260

Atsiųsta paminėti

Kun. K. Žitkus — KRYŽIAUS KELIAS. Išleido Kanados Lietuvių Katalikų Centro Liturginė Komisija. Finansavo kun. Jonas Staškevičius. Toronto, Ont. 1977. Iliustracijos Vytauto Pranaičio. Tiražas 1000 egz. 32 psl.

Tai okupuotoj Lietuvoj likusio žinomo poeto, rašiusio Vinco Stonio slapyvardžiu, eilėraščiai. Keturiolikai Kristaus kančios vietų skirta keturiolika triposmių eilėraščių (I — Dangaus karalius nuteistas žmogus, II — Mano kryžius ant tavo pečių, III — Pirmąkart suklupęs už mane, IV — Skausmingasis Sūnus ir skausmingoji Motina, etc.). Pradžioj — įžanginis (Aš noriu juo eiti). Pabaigoj — užsklandinis (be antraštės). Iš viso — šešiolika eilėraščių.

Prisimenant kun. K. Žitkų kaip populiarios dainos "Gražių dainelių daug girdėjau" autorių, ne kitokia jo lauktina ir šiame rinkinyje. Tokį jį ir matom jau pačiame pirmame įžanginio eilėraščio posme:

*Prieš Tavo Didybę, vargų nu-
kamuotas,
Suklupti ant kelių tylus ate-
ju...
Pasekti Tave net į pačią
Golgotą,
Kur Tavo auka už mane pa-
aukoto,*

Esu pasiryžęs, kančių nebijau.
Sklandus eiliavimas čia pat atskleidžia ir nesklaidumą: trečiajame to paties eilėraščio posme sukeistos dvi paskutiniosios eilutės (techninis neapsižiūrėjimas spaustuvėj).

Yra ir daugiau nesklaidumų. Jie kitokia pobūdžio. Tai vienu kitur pasitaikančios ritmikos klaidos, kurių tikriausiai autorius nepadarė (nekalta nė spaus-tuvė). Kai kuriose eilutėse trūksta vieno skiemens, kitur — vienu skemeniu per daug. Atrodo, kad rinkinio paruošėjas nebuvo pakankamai atidus arba neturėjo ritmikos nuojausos.

Kiekvienam iš keturiolikos Kristaus kryžiauskelio eilėraščių skirta po iliustraciją (eilėrašties — kairiajam puslapy, iliustracija — dešiniajam). Iliustracijos vertintinos kaip įdomios. Tačiau ir čia (kaip daugely kitų knygų) nelabai jos tinka prie teksto (šiuo atveju eilėraščiai — klasikiniai, iliustracijos — šandieniški naujoviškos).

Rinkinėlį gražiai išleistas ir bendrai vertintinas teigiamai.

Migelis de Unamuno — VIE-NOS AISTROS ISTORIJA. Romanas. Išvertė Povilas Gaučys. Rūta — 1977. Viršelis Vytauto Virkaro. Kalbą žiūrėjo Pranas Razminas. 160 psl.

Apie šio romano autorių jo vertėjas rašo: "M. de Unamuno tai vienas iš žymiausių ispanų rašytojų, poetų ir filosofų... (..) Jis rašė poeziją, noveles, romanus, apybraižas, kuriuose kėlė savo nerimą, rūpesčius ir jausmus, susijusius su Dievu, neramumu, Ispanija ir prieštaravimais tarp mokslo ir gyvenimo, tarp proto ir jausmo. (...) Unamuno idėjos ir kūryba buvo radosios atgarsį ir Lietuvoje. Jis buvo vienas daugiausia verčiamų į lietuvių kalbą ispanų rašytojų."

Apie patį romaną vertėjas atsiliepia šiaip: "Jokiam kitam veikale Unamunui nepavyko taip puikiai atskleisti žmogaus asmens' paslapties, kaip kad toje 'Vienos aistros istorijoje'. Pavvydas, glūdis kiekvieno žmogaus sieloje, pavydas, kurio mes nenorime matyti savyje, atvaizduotas taip giliai ir įtikinančiai, kad knygos mes negalime atidėti į šalį, vienu pradėjimu neperskaite."

A i d a i
vienas geriausių
kultūros žurnalų
išsivijo.
Ar juos prenumeruoji?

PATEIKIM SOVIETŲ SAJUNGAI

“ATASKAITA”

Artėjant dvimėčio sukakčiai nuo Helsinkio dokumento pasirašymo, daugelis sujudo rinkti ir grupuoti Sovietų Sąjungos nusi-kaltimus pagrindinėm žmogaus teisėm. Jų per daug, kad galė-tume visus tam tikra eile iš-skaičiuoti. Juos reikėtų grupuoti į skyrius ir pačiai Sovietų Sa-jungai pateikti ir pasakyti: “So-vietiniai ponai valdžios atstovai, jūsų valstybės žmogus neturėjo ir dabar neturi teisės tikėti Die-vą ir įprastomis apeigomis mel-s-tis; jam uždrausta pasirinkti patinkamus laikraščius ir kny-gas; jam neleidžiama išvykti į kitą valstybę, kur jam labiau pa-tiktų gyventi; jam uždrausta be cenzūros pasiųsti į užsienį gim-i-naičiui laiška; jam neleidžiama savame krašte pasirinkti darbą ir gyvenamą vietą. Jis prievarta va-romas į ateistines ir komunis-tų partijos propagandines pa-skaitas. Jis neturi teisės priminti ar pasiskųsti, kad valdžios ir partijos pareigūnai laikytųsi krašto (Sov. Sąjungos) konstitu-cijos ir visų išleistų įstatymų, kad lietuviai, latvis, estas ar uk-rainietis nebūtų laikomas žem-esniu už rusą; kad teismo pa-smerktas lietuvis nebūtų veža-mas į Sibirį bausmės atlikti ir t.t. Tokią ar panašią “ataskaitą” pa-teiks Sovietų Sąjungai, jei ne 35, tai bent kai kurios valstybės, pasirašiusios tą Helsinkio aktą.

Ką mes, JAV lietuviai, pateik-sim? Ką pateiksim konkrečiai, asmeniškai? Juk didelė dalis mūsų patyrėm savo žmogiškų teisių paneigimą, išnaudojimą, materialines ir moralines skriaudas. Ir visa tai iš nežmoniškos Sovietų Sąjungos komunistinės valdžios ateina tada, kai ji pasi-rašė Helsinkio aktą ir įsipareigojo gerbti pagrindines žmo-gaus teises.

1975 ir 1976, kaip ir seniau, gruodžio mėnesio pradžioj pasi-unciau oro paštu savo gimini-nėm į okupuotą Lietuvą kalėdi-nius atvirukus. Pasiunciau ir Bernardo Brazdžionio eilėraščių knygele. Po dviejų mėnesių gaunu iš giminių atsakymą: ka-lėdinius atvirukus gavę po Ka-lėdų švenčių. Brazdžionio eilė-raščių knygos niekada negavo. Tos knygos ir man negrąžino. Ar ne biau-rus pasiūcytojimas iš mano giminių ir manęs, sveiki-nimų ir knygos siuntėjo? Sulai-kyti pašte laiškus (atvirukus) ir adresatui nunešti po švenčių! Juk normaliai oro paštu siun-čiami laišškai Lietuvą pasiekia per 12 ar 13 dienų. Brazdžio-nio knygą Sov. Sąjungos valdžia akiplėšiškai pasiėmė sau, man padarydama materialinę skriaudį. Neparašė nei rašto, nei pa-aiškinimo, nei atsiprašymo.

Žinia, senesnio amžiaus žmo-nės okupuotoj Lietuvį skurdžiai gyvena. Nusiųstas drabu-žis, nors ir pigus, jiems turi dide-lę vertę. Siuntinėlis iš Ameri-kos — linksmas šviesos spindu-lys ir didelis turtas. Deja, Sov. Sąjungos valdžiai ir tie siunti-nėliai užkliuvo. Sovietų valdžiai jie nieko nekainuoja, nes siun-timas, pagal tarptautinio pašto

taisykles, apmokėtas siuntėjo. Sovietinės valdžios nustatytas mokestis ir draudimas taip pat siuntėjo doleriais užmokėtas. Lieka tik parašyti kvietimą adre-satui, kad ateitų atsiimti siunti-nėlio.

Bet sovietinė valdžia sampro-tauja: jei iš Amerikos giminai-tis siuncia į Lietuvą broliui siuntinuką, tai jis vis tiek siųs, nors už siuntinėlj valdžia parei-kalaus didžiausio muto. Pagal tą samprotavimą štai ir skiriami nežmoniškai dideli muitai. Ir tai beveik kartu su Helsinkio aktu. Argi tai nėra pasiūcytojimas iš Amerikos žmonių ir valdžios? Juk tai siuntinėlio siuntėjo api-plėšimas ir materialinis išnaudojimas, jo skriaudimas. Tuo pa-čiu skriaudžiamas ir vargšas Sov. Sąjungos pilietis: juo di-desni muitai, juo mažiau siun-tinėlių ateina tiems, kuriems jų reikia.

Tą dovanų siuntinėlių ap-krovimą nežmoniškais muitais reikėtų iškelti konferencijoj kur bus svarstomi Helsinkio akto susitarimai ir jų vykdymas. Tie Sovietų Sąjungos mui-tai — tyčijomasis iš žmogaus teisių. Juk kiekvienas žmogus, kur jis begyventų, turi teisę savo giminėmis rūpintis ir jiems varge padėti. Apkrauti žmogų, gyvenantį JAV, dideliu mutui yra prievartinis reikalavimas šelpti komunistinę Sov. Sąjun-gos valdžią. Išbėgai nuo komu-nizmo į JAV, bet kartu ir nepa-bėgai, nes turi šelpti komunisti-nę valstybę, jei nori siuntinėliu padėti savo suvargusiam ir nus-kurdusiam broliui.

Toki žmogaus apiplėšimą, iš-naudojimą, nesiskaitymą su žmogaus šventais įsitikinimais, pasiūcytojimą iš savo valstybės ir JAV piliečio, laikau dideliu Sovietų Sąjungos valdžios nusikaltimu ne tik pagal Helsin-kio aktą, bet ir prieš pagrindi-nes ir elementariausias žmogaus teises.

Tokių nuskriaustų ir pažemin-tų JAV-ėse yra tūkstančiai. Jie visi kalbės, liudys prieš Sovietų Sąjungą ir prašys panaikinti Helsinkio susitarimo aktą.

M. Stonys

VEIKALAS APIE MARKSIZMĄ

Negausioj mūsų socialinėj li-teratūroj visad buvo jaučiama didelė spraga — studijos apie marksizmą nebuvo. Prof. dr. Vladas Juodeika užpildė šią spragą, parašydamas aktualų ir reikšmingą veikalą: “Didžioji iliuzija — marksizmas teorijoje ir tikrovėje”. Šis dviejų tomų stambus veikalas bus efektinga priemonė marksizmui pažinti ir marksistinės propagandos tvirtinimam bei klaidinimam atremti.

Pirmame tome išdėstoma marksizmo filosofija, ekonomika, politika, kultūros samprata, san-tykis su religija ir etika, anar-chizmas ir marksizmo ateitis. Taip pat pateikiami Karolio

Lietuvių Agronomų Sąjunga Chicagoj leidžia Žemės Ūkio Akademijos istoriją, kurią parašė prof. Bronius Povilaitis, gyv. Kanadoj. Nuotraukoj istorijai leisti komisija. Iš k. dr. A. Verbickas — reikalų vedėjas, dr. Bronius Povilaitis, prof. Balys Vitkus. Antroji eilė agr. St. Vaičius, agr. A. San-taras — Agronomų Sąjungos pirmininkas, agr. V. Žirgulevičius. Nuotr. A. Šeštoko

KARINĖJ TARNYBOJ IR LIETUVIŠKOJ VEIKLOJ

Jonui K. Valiūnui 60 metų amžiaus

Uolus Lietuvių Bendruo-menės Vokietijoj veikėjas Jonas K. Valiūnas jau įsirikavo į eiles tų, kurie yra sulaukę 60 metų amžiaus.

Gimė 1917 kovo 24 Samylų kaime, A. Panemunės valsčiuj, Kauno apskrity. Gimnazijos mokslus pradėjo Suvalkų Kal-varijoj, tęsė Marijampolės Mari-jonų gimnazijoj, 1931 perėjo į Kauno Aušros gimnaziją. Kaune vėliau (1939) baigė aukštesniąją technikos mokyklą. Tais pa-čiais metais įstojo aspirantu į karo mokyklą. Gavė atsargos leitenanto laipsnį. Vėliau dirbo paštu valdyboj. Tuo pačiu metu dar užsiėmė studijomis, atlikdamas mokyklus reikalaujamus praktikos darbus ir apgindamas jų apyskaitą. Už tai gavo elektros inžinieriaus ti-tulą.

Nuo 1944 vasario pradžios dirbo Austrijoj kaip elektros inžinierius. 1945 gegužės mėnesį atvykęs į Memmingeną, kurį lai-ką dirbo prie amerikiečių dali-nio kaip vertėjas. Vėliau buvo žinių redaktoriu ten leidžia-mame lietuvių laikrašty “Min-tis”. 1947 birželio mėnesį pra-dėjo tarnybą LS kuopose leite-nanto laipsniu. Jau 1948 vasarą

buvo kuopos vadu. Jam vado-vaujant, toji LS kuopa pradėjo dirbti vadinamajame Berlyno tilte. 1949 jo vadovautoj 4060 LS kuopa buvo likviduota, nes daugelis vyrų išemigravo į už-jūrius. Valiūnas su dalim vyrų buvo perkeltas į 8591 LS kuopą Darmstade. Ten buvo būrio vadu, o vėliau kuopos vado pa-vaduotoju. 1950 rugsėjo pabaig-joj buvo paskirtas vadu į 8593 LS dalinį Kaiserslauteme. 1955 birželio mėn. Jonas K. Valiūnas vėl perkeltas į 8591 LS kuopą, šį kartą jau jos vadu. Tose pa-reigose yra iki šios dienos. Jo va-dovaujamoji kuopa pasižymi lie-tuviškumu dar ir šiandien.

Nuo 1960 rugsėjo 27 J. K. Va-liūnas yra Vokietijos LB tarybos narys, dabar tarybos prezidiumo pirmininkas. Vokietijos LB val-dyboj pirmą kartą išbuvo viene-rius metus (1960-1961), o nuo 1962 iki 1973 — be pertraukos. Valdvybai pirmininkavo nuo 1965 birželio 1 iki 1973 kovo 3. Nuo pat Vasario 16 gimnazijos kuratorijos įsteigimo joj atsto-vauja Vokietijos LB-nei.

Šalia veiklos LB-nėj ir tarny-binio darbo LS kuopoj J.K. Va-liūnas nuo seno dalyvauja pisto-letais šaudymo sporte, kur yra laimėjęs eilę pagyrimų ir premi-jų. Be abejo, nemaža rūpesčio įdeda ir į savo lietuviškos šei-mos auklėjimą. Jo žmona — vo-

APEIKYTĖ IR GUSTAITIS VIENAME PARENGIME

Turėtų būti du parengimai: pianistės koncertas ir poeto Gustaičio satyros vakaras. Bet dėl nežinomų priežasčių už tą pačią penkinę išgirdom abu.

Raimonda Apeikytė dali-niame rečitaly nusilenkė ketu-riem dievam: lietuvių, vokiečių, amerikiečių ir vengrų. Šių tautų kompozitoriai sudarė jos progra-mą. Iš Kultūros klubo pirminin-ko Drungos sužinojom, kad ji gimus Vokietijoj, išauklėta Ame-rikoj, populiarī Californijoj, so-listė ir akompaniatorė.

Pianistė pasižymi stipriu kla-višų užgavimu. Jos ranka, atro-do, turi tiek jėgos, kiek poros stiprių vyrų rankos. Stipriai už-gaudama fortepijoną, ji pradėjo keturis Čiurlionio preliudus. Technika švari ir ritmiška. Čiur-lionis yra daug kartų kitų gro-tas, bet jam dar nėra duota jo paties charakterio, kaip Chopi-nui. Todėl kiekvienas atlikėjas duoda Čiurlioniui savitą charak-terį. Apeikytė davė jam sveiką, ryškų veidą, be jokios melan-cholijos. Net gedulingo maršo garsuose išgirdom tą patį ryžtin-gą žmogų, verkiantį iš širdies gilumos, bet verkiantį realistiš-kai.

Gudauskiene girdėjom pirmą kartą. Veikalas yra, be abejonės, programinis. Kompozitorė ji nuoširdžiai pradeda amerikietiškomis melodijomis — Los An-geles vaizdais, paskui China-town dalį pereina į kinietiškus motyvus, kurie pakeičiami lie-tuviškomis liaudies melodijomis Šv. Kazimiero parapijos daly. Sunkūs ir greitai pasažai bei akor-dai suskamba veikalo daly, pa-

kietaitė, bet pusėtinaį gerai su-pranta lietuviškai, didžioji vaikų dalis mokėsi ar tebesimoko Va-sario 16 gimnazijoj.

Kadangi Valiūno tarnyba yra karinio pobūdžio, tai net pačios savo 60 metų amžiaus sukakties negalėjo atšvėsti kovo 24-tąją. Buvo dar nesugrįžęs iš išvykos. Tačiau gimtadienis gražiai at-švėstas kovo 25-tąją 8591 LS kuopoj. Šventėj dalyvavo apie 150 asmenų iš lietuvių ir kitų tautybių tarpo. Visi linkėjo su-kaktuvinkui ir toliau likti jau-nu bei darbingu.

Kun. Bronius Liubinas

vadintoj Žemės drebėjimu, ra-minanti nuotaika plaukia Pacifi-ko saulėlydy, ir vėl populiarios amerikietiškos melodijos už-tvindo salę paskutinėj daly — Hollywood. Tai įdomus veika-las; visai naujas, nes mūsų kom-pozitoriai nėra kūrę programi-nių veikalų.

Piano sukurta nuotaika buvo nutraukta, kada į sceną išėjo humoristas Antanas Gustaitis. Jis skaitė pluoštą savo naujai pa-rašytų eilėraščių, vaizduojančių nuogą realybę, iš kurios žmonės juokiasi gal dėl to, kad turi juoktis, nes kada Gustaitis kal-ba, ką gi darysi. Sigmund Freud yra pasakęs, kad nėra gero juo-ko, kiekvienas juokas kanda. Kanda ir Antano Gustaičio saty-rinė poezija, tik kanda ne tą, kurį turėtų.

Po juokingosios dalies vėl su-skambėjo pianas. Reikėjo gerų kelių minučių, kad galėtum vėl grįžti į Brahmo Sonata No. 2 F Minor. Tai monumentalinis vei-kalas, reikalaujantis didelės techni-kos ir daug emocijų. Technika dominavo, Apeikytei skambin-ant, didelė, milžiniška techni-ka.

Nutilus piano garsam, scenoj vėl stovėjo Antanas Gustaitis, laikas pluoštą geltonų lapų. Skaitė feljetoną. Septynias-dešimtąjį metą baigęs poetas ra-šo seksologijos pamoką: savo ge-rai išminkinta plunksna duoda vaizdą hipokrito, kuris dedasi esąs nepaprastai doras žmogus, bet iš tikrųjų turi slaptą meilę. Klausytojai juokėsi. Kaipgi nesi-juoksi? Tai naujoji dvasia mūsų literatūroj. Iš metamorfozės ir mistikos poezija išėjo į aiškų, modernų seksualizmą.

Bet kaip po viso to susikaup-ti ir klausyti amerikiečių kom-po-zitoriaus Mac Dowell Preliudo? MacDowell buvo tragiška asme-nybė. Jam rūpėjo pakelti savąją, amerikietiškąją, muziką.

Raimonda Apeikytė baigė koncertą gerai žinomu Liszto kūriniu La Campanella, kur vėl jos technika sublizgėjo. Bisui ji pagrojo lietuvių kompozitoriaus Vytauto Jancio veikalą.

Dar ilgai katutės lydėjo abu. Kai kas plojo satyrikui, įsibro-vusiam ne į tinkamą vietą, kai kas solistei, apgailestaudamas, kad jos koncerto ilgis sutrum-pėjo.

Elena Vasyliūnienė

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA; 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidarytu kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

Chicago Balfio talkininkų būrelis, kuris pakuoja ir paruošia siuntinius Suvalkų trikampio lietuviams. Balfas kasmet išsiuncia apie 400 siuntinių to krašto lietuviams. Iš k. sandėlio vedėjas dir. Juozas Mackevičius, Emilija Kolbienė, Amelija Balešienė, Marija Macevičienė, Petronėlė Kinderienė, Grožvyda Giedraitytė. II-oj eilė: Vytautas Žilinskas, Marija Gotceitienė, Juozas Saladžius, Irena Sekmokienė, Kostas Rėpšys, Juozas Blažys, Vladas Paškevičius. Nuotr. V. No-reikos

Komitetas prašo paramos. Paukojė \$500.00 ar daugiau bus laikomi garbės prenumerato-riais; paaukoję \$100.00 ar dau-giau — garbės rėmėjais; sumo-kėję \$30.00 už du toms — pre-numeratoriais.

Čekius arba money orderius rašyti “Book Fund” vardu ir siųsti komiteto išdininkei Mrs. Alfonsa Pažiūra, 1284 E. Live Oak Dr., Anaheim, Ca. 92805, (Telefonas 714 533-4284).

Jurgis Gliauda, veikalus apie marksizmą leisti komiteto pirmininkas

LIETUVAITĖ KALBASI SU PREZIDENTU

Marytė J. Keblinkaitė, trečios kartos čia gimusi lietuvaitė iš North Crafton prie Worcesterio, Mass., Worcesterio akademijos studentė, buvo viena iš 104 amerikiečių studentų, vizitavusių JAV sostinę Washingtoną. Ji buvo viena iš dviejų studentų, kurios buvo parinktos iš Massachusetts valstijos susipažinti su valstybės įstaigų darbu Washington. Kelionę finansavo William Randolph Foundation. Kiekvienas studentas buvo aprūpintas 1,500 dol. stipendija. Programa tęsėsi vieną savaitę.

Worcester Telegram laikraščio reporteris Jon A. Towne, lydydęs grupę, kovo 12 laikraštį aprašo Marijos Keblinkaitės pasikalbėjimą su prezidentu Jimmy Carter.

M. J. Keblinkaitė, vizituodama prezidentą Baltuosiuose Rūmuose, nebuvo pamiršusi savo etninės kilmės. Ji dėvėjo tradicinius lietuvaitės tautinius drabužius. Prezidentas ją paklausė,

kokią grupę ji reprezentuoja, dėvėdama tokius puošnius drabužius. Ji atsakė turinti intenciją, kad būtų vykdomas Helsinkio susitarimas. Carteris sakėsi esąs susipažinęs su tuo susitarimu, kurio tikslas esąs pagerinti žmogaus teises Sovietų bloko kraštuose; sakėsi žinąs apie ten gyvenančių žmonių padėtį. "Helsinkio sutarties, pasirašytos JAV, Sovietų Sąjunga nesilaiko", kalbėjo toliau M. Keblinkaitė. "Jei Sovietų Sąjunga būtų priversta susitarimą vykdyti, tai jis apsaugotų žmogaus teises ir religijos laisvę Lietuvoje ir kituose Sovietų bloko kraštuose. Sovietai nori galutinai sunaikinti Lietuvos kultūrą ir jos žmones. Aš esu tikra, kad jie tą pat daro Estijoje, Latvijoje ir Čekoslovakijoje."

Keblinkaitė, vykdamą į Washingtoną, nutarė atlikti ką nors daugiau, ne vien tik stebėti valdžios įstaigų darbą, — pažymi reporteris Jon A. Towne.

"Žmonės laukė ir laukė audiencijos pas prez. Fordą, kuris pasirašė Helsinkio susitarimą, norėdamas išsiaiškinti reikalus. Ir tai mes nusprendėm padaryti su nauja administracija."

"Lietuva, kalbėjo toliau Keb-

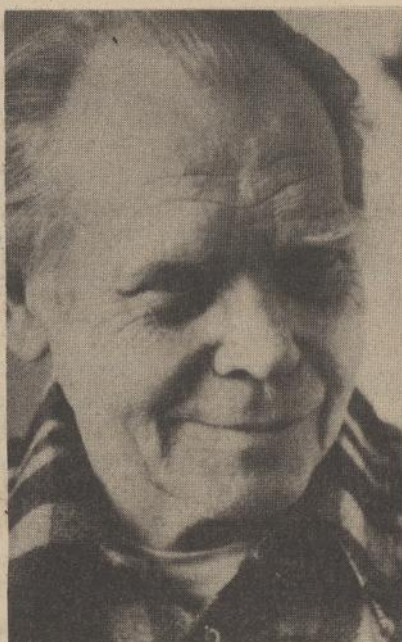
linkaitė, greitai padarytų didelę pažangą ir pasiektų JAV lygį ekonominę ir technologinę sritį, jei ji galėtų atsikratyti Sovietų Sąjungos valdžios. Aš galvoju, kad mano amžiaus žmonės turėtų daugiau domėtis savo tautine kultūra, ir bandau sukelti didesnę dėmesį mūsų tautinei kilmei."

Ji dar pažymėjo, kad ji ir Patricia A. Vinchesi iš Melrose, antra Massachusetts delegatė, buvo lyg ir atstuntos pasimatyme su senatorium Edward M. Kennedy. Pasimatymas su juo nebuvo toks nuosirdus, kaip su senatorium Edward W. Brooke.

Marijos J. Keblinkaitės tėvai gimę Amerikoje. Tačiau seneliai atvykę iš Lietuvos, ir Marija turi ten daug giminių.

Mūsų akademinis jaunimas turi daug progų iškelti Lietuvos reikalus Amerikos viešosios opinijos forume, jei lietuviška sąmonė jiems yra suteikta patriotiškai nusiteikusių tėvų. Šviesus pavyzdys yra Keblinkų šeima. Jų dukros Marijos drąsus ir ambasadoriškas prisistatymas valstybės prezidentui turėtų būti sektingas pavyzdys visam lietuvių kilmės jaunimui.

J. V. Saduvas.

Kazimieras Cikotas 1976 po Kalėdų. Nuotr. Vyto Kalvaičio

NEATSIKRATOMI DARBAI

Didesnis kiekis žmonių bet kurioje visuomenės grupėje savaime ryškėja gausesnėmis finansinėmis ir darbų aukomis. Lietuviam išveivijoj skiria sunki dalis: varžo menkas jų skaičius, slegia tikslų svarba. Per trisdešimt šešerius metus neleistai duklėm prikloti Lietuvos okupacijos rando, įbrėžto pasaulio istorijoje, kai Sovietų Sąjunga, naudodamasi milžiniškais resursais, stengiasi užlyginti savo plėšikiškų žingsnių pėdas, neištirti ir prisauginti naują kartą buvo galima tik viršnormaliomis pastangomis. Darbininkų procentas mūsų visuomenėje yra didelis, nes remiamės ne uždavinių ieškojimo, bet būtinų pareigų atlikimo principais. Todėl kiekvienas kiekvienam, sunkiai verčiantis, turim būti svarbūs, jei ne meilės rišami, tai bent visuomeninės vertės glaudinami.

Kazimieras Cikotas tolimesniam yra žinomas savo nuotraukomis, spaudoj pasakojančiomis apie mūsų gyvenimą, o kaimynai Philadelphiajį ir Delran, jį arčiau pažindami, gali daug daugiau papasakoti. Nuo pat atvykimo į Philadelphiajį (1949) su gausia (sūnus ir trys dukros), bet dar vos ūgtelėjusia šeima jis dirba visur ir visuomet. Ateitininkai, Balfas, LB, Bendruomenės Balsas įvairūs vienkartiniai įvykiai neišsivertė be jo valdybose ar komisijose. Jau 1950, pradėjęs sodininkauti viename vienuolyne, beveik kasmet parūpindavo gražią vietą išvykom, į kurias atvažiuodavo žmonių ir iš Baltimorės, ir iš

— vicepirm., T. Jakubauskienė — sekr., A. Glodas — ižd., E. Meilus jr. — narys jaunimo reikalams, A. Shumway ir P. Babickas — org. reikalams, J. Baškys — švietimo ir spaudos reikalams, Taut. šokių instr. — M. Markevičienė ir N. Prancevičienė. Revizijos komisija: K. Česna, J. Tamašauskas ir J. Pipiras. Prie Org. Tarybos atstovai — V. Židžiūnas ir Podolskis.

J.B.

Vs.

— Vladas Mingėla, žurnalistas, šaulys, Darbininko ir kitų laikraščių bendradarbis, įvairių organizacijų darbuotojas, baltimorietis 29 rytą mirė Detroit, sulaukęs 71 m. amžiaus.

— Ona ir Stasys Bačkiai prašo visą korespondenciją jiems siųsti šiuo adresu: 2622 16th Street, N.W., Washington, D.C. 20009, t.y., Lietuvos Pasiuntinių būs adresu.

— IX ateitininkų kongreso metu, kuris įvyks rugsėjo 1-4 Clevelande, bus statoma nauja Algirdo Landsbergio drama, kurią sutiko režisuoti Jonas Jurašas. Drama jau baigiama rašyti.

— Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių, įvyksiančių 1978 liepos pradžioje Toronte, teisinis patarėjas bus advokatas Algis Puteris.

— Los Angeles, Calif., LB apylinkė per valdybos išdininę Danutę Žygaite prisiuntė Darbininkui paremti 15 dol. auką ir gražius sveikinimus. Nuoširdžiai dėkojam.

— Cleveland, Ohio, Skautų Brolijos ir Seserijos vadovų sąskrydžio proga, gegužės 14 DMNP parapijos salėje vyks žodžio ir muzikos rečitalis, pavadinamas "Milžinų paunksmė". Programoj dalyvauja poetas Bernardas Brazdžionis iš Californijos. Muzikos kūrinius atliks Čiurlionio ansamblio kanklininkės, vadovaujamos Onos Mikulskienės.

— Dail. Genės Kuogelienės, gyvenančios Ottawoje, Kanadoje, meno darbų paroda Toronte, Priskelimo parapijos salėje, vyks gegužės 28-29.

— Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, yra išvykęs į Floridą. Antano Tulio Lietuvių Rašytojų Draugijai palikimo ir jo pomirtinių raštų išleidimo reikalais. Rašytojas mirė sausio 15. Jo žmona, Faustina Tulienė, gyvena Pasadenoje, Floridoje.

— Lake Worth, Fla., Lietuvių klubas per savo pirmininką Antaną Rugį ir išdininę Vincą Dovydaite prisiuntė Darbininkui 20 dol. su sėkmės linkėjimais. Taip pat pridėjo ir klubo narės Petronėlės Kvarinskienės 10 dol. auką. Už paramą nuoširdžiai dėkojam.

— Šie lietuviai baltimorietis mėnesį baigė mokslus ir gavo akademinis laipsnius University of Michigan (Dearborn Campus): Edvardas Sventickas — MS (inžinerija), Daina Astašaitytė — BS (biochemija), Vida Skiotytė — BS (biologija). Visi trys yra aktyvūs bendroji lietuviškoji veikloje ir jaunimo organizacijose.

— Lietuvių Kultūros draugija Sveicarijoje, Freudenstadte, gegužės 20-22 ruošia lietuvių sąskrydį su kultūrine programa. Paskaitą apie pasyvinę kaltės supratimą skaitys prof. dr. J. Jūraitis. Meno vakare dalyvaus J. Stasiulienės vadovaujama tautinių šokių grupė Viltis iš Ciuricho, solistė M. Panse iš Bonnos, solistas R. Daunoras iš Paryžiaus, fletininkas P. Odinis, pianistė R. Lampsatytė.

— Aidas, Hamiltono mergaičių choras, rugpjūčio mėnesį lankysis Brazilijoje. Choro koncertai bus jungiami su imigracijos penkiasdešimtmečio minėjimais. Pagrindinė imigracija Brazilijon tęsėsi nuo 1926 iki 1929.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Pašukonis, Dearborn Hgts, Mich., L. Plateris, Bethesda, Md., E. Juočepienė, Brooklyn, N.Y. Užsakę kitiems: A. Krulikas, St. Petersburg, Fla. — R. Krulikai, Douglaston, N.Y., D. Siemaška, Dix Hills, N.Y. — Lt. S.J. Siemaškai, APO N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 10 dol. Atnaujinant prenumerata visiem 12 dol. metams.

Baltimorės žinios

Pirmosios komunijos iškilmės Šv. Alfonso bažnyčioje vyko gegužės 1 per 8:30 val. mišias, kurias aukojo kun. Antanas Dranginis. Aštuoni berniukai ir aštuonios mergaitės pirmą kartą priėmė komuniją. Po mišių vaikūčiai nusifotografavo su parapijos kunigais.

Rugiapiūtė, trijų veiksmų muzikinį pjesę, atliko Baltimorės—Washingtono tautinių šokių grupė Malūnas baltimorietis 30 Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Koncertą surengė Balfio Baltimorės skyrius. Sokių grojo Jono Lekevičiaus Music Men orkestras.

Gegužės mėnesio procesija, skiriama Marijos garbei, šiemet bus gegužės 8, sekmadienį, 4 val. popiet. Sodaliatės neš Marijos statulą. Jas lydės mokyklos vaikūčiai ir parapijos draugijos bei maldininkai. Procesija baigsis rožančiumi ir Švč. Sakramento palaiminimu.

Maldininkų kelionė į Mount Saint Mary's kolegijos Liurda, Emmitsburg, Md., rengiama gegužės 21. Jai vadovauja kun. Antanas Dranginis. Maldininkai autobusais išvyksta 9 val. ryto nuo Šv. Alfonso bažnyčios. Liurdo koplyčioje kunigas aukos mišias, po jų pietūs Mt. St. Mary's valgomajame. Maldininkai aplankys šv. Elzbietos Seton relikvijas gražioje Sisters of Charity koplyčioje. Visos maldos bus už pasaulio taiką. Bilietų kelionei galima įsigyti Šv. Alfonso klebonijoje.

Gold Star Motinų ypatingos mišios bus gegužės 15, sekmadienį, Šv. Alfonso bažnyčioje. Amerikos legionierių padėjėjos kviečiamos dalyvauti tose mišiose 8:30 val. ryto. Po mišių Šv. Alfonso mokyklos salėje bus rodomas įdomus ir svarbus filmas "The Price of Peace and Freedom". Šis filmas rodo skirtumą tarp Amerikos ir Sovietų karo įrankių. Įėjimas nemokamas.

Albertas Stiklaitis, gimęs ir augęs Mount Carmel, Pa., po ilgos ir sunkios ligos mirė baltimorietis 22 savo namuose, Rosedale, Md. Albertas, kai sveikata leido, dalyvavo lietuviškuose rengimuose. Gedulingos mišios buvo aukotos už jo sielą Šv. Alfonso bažnyčioje baltimorietis 25. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko žmona Alėšė ir dukra June.

Pranciška Velžienė, ankstesnės kartos lietuvė, po ilgos ir sunkios ligos mirė baltimorietis 26 Virginia Beach, Va. Velionė, kai buvo jaunesnė ir sveika, su savo vyru Vincu Velžiu atliko svarbų vaidmenį lietuviškame gyvenime Baltimorėje. Vincas buvo fotografas ir namų pardavėjas, o ji — įvairių draugysčių narė. Mišios už jos sielą aukotos baltimorietis 29 Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko dukra Audrey, su kuria gyvena, sūnus Vincentas ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

WORCESTER, MASS.

Lankėsi krašto valdybos pirmininkas

LB Worcesterio apyl. valdyba kovo 20 Maironio Parke sušaukė narius ir metinį susirinkimą, kuriam pirmininkavo V. Židžiūnas, sekr. R. Jakubauskas.

Pirm. V. Židžiūnas apibūdino LB Worcesterio apylinkės atliktus darbus ir finansų apyskaitą. Jis paminėjo Worcesterio ir jo apylinkių lietuvių aktyvų dalyvavimą JAV 200 m. sukakties minėjimuose, paraduose, ruošiamose parodose etc. Tautinių šokių grupę "Žaibas" iškėlė mūsų tautos šokių grožį ir visur, — tiek savo, tiek amerikiečių tarpe, — susilaukė šilto priėmimo. B-nės valdyba visus šiuos renginius rėmė darbu ir pinigine parama. Pirmininkas išreiškė padėką revizijos k-jos nariams K. Česnai, J. Pipirui ir J. Tamašauskui; už 1976 sėkmingai pravestą Balfio vaju B-nės valdybos nariui P. Babickui, B. Žemaičiui ir Jūrkeniui (jų surinkta Balfui apie 1000 dol.), ir visiem kitiems, kurie vienu ar kitu būdu dirbo šalpos darbe, k.t. Tautos Fondo įgaliotiniams — K. Česnai (surinkusiam Vlikui 325 dol.) ir J. Matusaičiui (surinkusiam L. Fondui — 525 dol.).

Išreiškė padėką lituanistinėje mokykloje dirbančiom mokytojom A. Dabrilaitei ir B. Miliauskaitėi. Jis prašė tėvų siųsti vaikus į šią mokyklą. Paminėjo centrinę organizaciją, k.t. šaulių, Moterų S-gos, skautų, ateitininkų, gražų talkinimą ruošiant Motinos dieną, tragiškojo birželio minėjimą ir Lietuvių, dienos šventę. Paminėti buvo ir pereitais metais mirę Bendruomenės nariai — Kazlauskas, Dabrila ir Pauliukonis.

Renkant valdybos narius (dvejų metų terminui), vienienį buvo perrinkti P. Molis, A. Glodas ir V. Židžiūnas. Sekretoriui R. Jakubauskui atsisakius, į jo vietą buvo išrinkta T. Jakubauskienė.

Revizavusios LB kasą komisijos vardu K. Česna savo pranešimo metu patvirtino, kad kasa rasta pilnoj tvarkoj ir visi pateisinamieji dokumentai teisingi. Jis išreiškė padėką ižd. A. Glodui už pavyzdinį vedamas pajamų ir išlaidų knygas.

Lituanistinės mokyklos reikalais kalbėjo mokyt. stud. B. Miliauskaitė. Ji nusiskundė nepakankamai apšildomomis klasiomis. Tautinių šokių instr. N. Prancevičienė ragino tėvus ir toliau taip uoliai siųsti savo vaikus į šokėjų eiles.

Valdybos narys jaunimo reikalams E. Meilus Jr. padarė kiek platesnį pranešimą. Jis tvirtino, kad visi mūsų jaunimo planai ir užsibrėžti tikslai bei visa veikla

einanti gera linkme. Worcesterio lietuviškas jaunimas esąs pilnas energijos ir jaunatviško entuziazmo, noriai dirba ir palaiko ryšius su viso pasaulio jaunimu. Jis prašė daugiau kreipti dėmesio į mūsų jaunimą.

Po visų šių pranešimų ir paklausimų pirm. V. Židžiūnas iškvietė turti žodį Krašto valdybos pirm. Alg. Gečį.

Pirm. Alg. Gečio pranešimas buvo įdomus ir pilnas faktų bei paskutiniųjų svarbesniųjų įvykių nagrinėjimas. PLB deda visas pastangas laimėti vispusišką Lietuvos pripažinimą. Šiuo metu akcentuojamas žmogaus teisių pripažinimas. Iš dabartinio JAV prezidento tikimasi didesnės paramos. Rūpestį kelia ruošia Belgrado konferencijai.

Kiek plačiau pirm. A. Gečys apsisistojė prie mūsų veiksmų tuo atžvilgiu daromų žygių. Geriausia priemonė supažindinti kongresmaną ir bendrai visiem valdžios pareigūnams — spauda. Plačiai bus panaudotas leidinys "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" (1977).

Po paskaitos K.V. pirmininkas atsakinėjo į klausimus iš politikų ir mūsų bendruomenės veiklos.

Susirinkimas baigtas tautos himnu.

Po to visi vaišinosi kavute ir pyragaičiais. Pirm. A. Gečys buvo išlydėtas į Bostoną.

Vykstant dabar krašto valdybos paskelbtam spaudos vajui, Worcesterio valdyba po 25 dol. paskyrė Darbininkui, Draugui, Dirvai, Keleivui ir Pasaulio Lietuvui.

Dabartinę JAV LB Worcesterio apylinkės valdybą sudaro V. Židžiūnas — pirm., P. Molis

VISIT LITHUANIA IN 1977 WITH UNION TOURS AND

SAS

TOUR	DEP. DATE	CITIES & NO. NIGHTS	PRICE*
401	May 8	Vilnius (5), Moscow (1), Copenhagen (1)	\$ 859.00
402	May 12	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
403	Jun 20	Copenhagen (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
404	Jul 18	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
404	Aug 15	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
405	Sep 22	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
Christmas —		Warsaw (3), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (1)	
New Year	Dec. 19		1067.00

*Prices based on air fares as of November 1976 and subject to change.

UNION TOURS, INC.

6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
Telephone (212) 679-7878

IŠ MOTERŲ VEIKLOS

Hartford, Conn.

ALR Katalikių Moterų Sąjungos Connecticut apskritys savo 97-ąjį metinį suvažiavimą turėjo kovo 27. Suvažiavimo šeimininkė — Hartfordo 17-oji kuopa. Suvažiavimas, koncertas ir vakarienė vyko Amerikos Lietuvių Klubu patalpose.

Posėdis pradėtas 17-osios kuopos pirm. Stumbrienės trumpu pasveikinimu ir malda. Kiekviena valdybos narė tarė po trumpą sveikinimo žodį. Į poėdžio prezidiumą paprašyta visa apskr. valdyba. Mandatų komisijon pakviestos E. Šaulienė ir B. Šimanskienė, dienos tvarkdare — Ambrozienė.

Suvažiavime buvo atstovaujamos visos šešios apskrities kuopos. Atstovių buvo 21, viešnių — 5, apskr. valdybos narės — 4. Iš viso apskirtyje yra 228 narės. Metų laikotarpį mirė 11, iš Sąjungos išstojo 3. Gausiausia yra Hartfordo 17-oji kuopa.

Paskutinio suvažiavimo protokolą skaitė raštininkė Marijona Jokubaitė. Buvo priimtas. Valdybos narės, išskiriant vicepirmininkę, padarė savo veiklos pranešimus. Dvi valdybos narės ištiko vyro ir sūnaus mirtys. Už mirusių sielas valdyba užprašė mišias.

Gyvai ir nuoširdžiai diskutuota kuopų veikla. Ką daryti, kad narės laikytų savo pareigą lankyti susirinkimus? Nutarta šį svarbų reikalą iškelti Sąjungos seime, kuris įvyks šiais metais Worcesteri. Kiekviena kuopa, kuri siųs atstoves į seimą, bus remiama finansiškai iš apskrities izdo.

Būsimą apskrities suvažiavimą mielai sutiko priimti New

Britain 38-osios kuopos pirmininkė A. Tamošaitienė.

Apskritis valdybą naujam terminui sudaro: Julija Valentienė — pirmininkė, Albina Lipčienė — vicepirm., Marijona Jokubaitė — sek., Ch. Servienė — izd., B. Šimanskienė — narė parengimų reikalom.

Suvažiavimo posėdis baigtas vald. pirm. J. Valantine malda.

Po posėdžio valdybos narės ir atstovės su viešniomis buvo pakviestos klubo didžiojo salėn. Ten vyko viešas koncertas ir vakarienė, kuriuos suvažiavimo proga suruošė jau minėtoji 17-oji kuopa, savo narėmis gausiausia.

Programą atliko Worcesterio 5-osios kuopos choras, vadovaujamas G. Kaneb. Vaidinimą — pokalbį, kuriuo programa ir pradėta, rodos, paruošė ir pati dalyvavo Sąjungoj gerai žinoma Julija Mack. Buvo solo partijų ir duetų. Po koncerto ponios Mack ir Kaneb buvo apdovanotos raudonų rožių puokštėmis.

Vakarienos metu pasakytą kalbų. Ne visi žodžiai susirinkusių maloniai nuteikė (teko net suabejoti jų nuoširdumu).

Tradiciinis Velykų stalas

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Hartfordo klubas jau eilę metų palaiko vieną iš gražių lietuviškų tradicijų — ruošia Velykų stalą. Klubietės ir šiais metais, balandžio 3, neapvykę atvykusiųjų, bet pačios skaudžiai apsisvylė negausių svečių skaičium.

Atrodo, kad gražios, turtingos lietuviškos tradicijos, pasidarė nebe "madingos". Dar skaudžiau, kai renginiai su aukštesnio lygio kultūrinėm programom vis labiau ir labiau apleidžiami, o sukama į paprasčiausius balius su nugėrimais ir šokiais.

Be turtingo, velykiniais valgiais apkrauto stalo, svečiai gėrėsi gražia, dienos nuotaikai tinkančia, menine programa. Violončele grojo lietuvių (Sapiegų) kilmės amerikietė, pianipu skambino Ustjanaukaitė. Abi studentės.

Iš New Yorko į šį renginį atvyko Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Irena Banaitienė ir kelios N.Y. klubo narės. Buvo ir New Haveno bei Waterburio klubiečių. Dalyvavo miesto burmistras George A. Athanson, geras lietuvių draugas, klebonas kun. J. Matutis, LB tarybos narys dr. P. Vileišis.

Klubui pirmininkauja Ada Ustjanaukaitė.

Albina Lipčienė

KAZIMIERINĖS VENECUELOJ

'Lietuvių katalikų misijos vadovo Venecueloj kun. Antano Perkumo pastangomis gražiai paminėta kovo ketvirtoji — Kazimierinė.

Pamaldose dalyvavo didelis būrys lietuvių. Buvo giedamos lietuviškos religinės giesmės ir suplikacijos. Pamokslu metu kun. A. Perkumas perskaitė vysk. Vincento Brizgio laišką ir kvietė išklaudyti juoston įrašytos puikios iliustruotos apybraižos apie mūsų šventąjį.

VOKIETIJOJ MIRĖ JUOZAS VENYS

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė neteko vieno iš aktyviausių savo narių.

Miesau apylinkės valdybos sekretorius, eilę kartų pravedęs Vokietijos LB tarybos rinkimus, Juozas Venys jau praėjusį rudėnį buvo mirtinai susirgęs. Spalio mėnesį jam buvo padaryta labai komplikauta plaučių operacija.

Po operacijos buvo pusėtinai atsigavęs. Buvo pradėjęs dalyvauti lietuviškose pamaldose ir bendrai lietuviškame gyvenime, tačiau tai tęsėsi neilgai. Padėčiai pablogėjus, atsigulė lovon ir iš jos jau nesikėlė. Mirė 1977 balandžio 16-17 naktį. Palaidotas balandžio 20 Schoenebergo kapinėse, V. Vokietijoje.

J. Venys gimė 1914 spalio 24 Estijoje. Ten kurį laiką jo tėvas turėjo tarnybą. 1919 Veniai grįžo Lietuvon ir apsigyveno Mišūrkėje, o vėliau persikėlė į Lukšius, Šakių apskr. 1937 jis atliko tarnybą Lietuvos kariuomenėje ir pradėjo dirbti Šakių apskrities komendantūroje. Vėliau buvo valsčiaus sekretorium Lukšiuose. 1944 pasitraukė Vokietijon, tarnavo jos kariuomenėje. Karo pabaigos sulaukė Danijoje; buvo paimtas anglų ir nelaisvė. Nuo 1947 iki mirties, su trumpa pertrauka, tarnavo Labor Service daliniuose, paskiausiai amunicijos kuopoj Miesau.

PLAINVILLE, CONN.

Pasitraukė iš tarnybos artimui

Vasario 6 Plainville, Lukšių namuose, kur jis per 14 metų Irenos Lukšienės buvo globojamas ir prižiūrimas, mirė Kostas Demikis, sulaukęs 89 m. amžiaus.

Už velionio sielą Plainvillės katalikų bažnyčioj buvo paaukotos dvejios mišios, po kurių palaidotas Plainvillės katalikų kapinėse su kariškom ceremonijom. K. Demikis buvo tarnavęs JAV kariuomenėje ir dalyvavęs pirmame pasauliniame kare. Keturi seržantai nešė jo karstą, pridengtą JAV vėliava.

A. a. Kostas Demikis buvo kilęs iš Jankų valsč., Šakių apskr. Į šį kraštą atvykęs 1912, dirbo įvairius darbus, net ir anglių kasyklose.

Svarbiausias a.a. Kosto Demikio nuopelnas — jo dosnumas, gera širdis. Po antrojo pasaulinio karo jis buvo sudaręs dokumen-

Solistai Vacys Venikaitis (k.) ir Rimas Strimaitis (d.) su akompaniatoriumi Jonu Govėdu (stov.). Jie koncertuoja gegužės 14 Hartforde. Nuotr. J. Laurinavičiaus

Po mišių sukalbėta šv. Kazimiero litanija, o lietuvių jaunimas dviem balsais sugiedojo giesmę į Lietuvos jaunimo globėją. Vargonavo Vytautas Dambra. Jaunimui vadovauja Aras Mažeika.

Po pamaldų klebonas visus pakvietė pas save užkandžių. Čia lietuviai galėjo apsirūpinti lietuviška spauda, kuri čia reguliariai ateina iš JAV. Nutarta organizuoti pamaldas Verbių sekmadienį Kristaus kančiai apmąstyti, o Velykų rytui auštant — dalyvauti Prisikėlimo pamaldose ir bendruose pusryčiuose. Venecuelos lietuviai labai vertina kun. A. Perkumo pastan-

LEMONT, ILL.
LB veikloj

Lituanistinės mokyklos patalpose kovo 20 įvyko LB Lemonto apylinkės metinis susirinkimas. Pirmininku pakviestas Lemonto apylinkės pirmininkas Kazys Laukaitis. Sekretoriavo Agnė Katiliškytė. Pirmininkas pasveikinęs atvykusius apibūdino praėjusių metų veiklą. Valdyba per metus atliko daug darbo. Padėkota Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetui už darbą ir gerus santykius su valdyba. Pagerbtas Bendruomenės veikėjas Kazys Balčiūnas už ilgametį darbą lietuviybei. Balčiūnui buvo įteiktas pažymėjimas iš Lemonto apylinkės.

Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkė Rasa Šaraušienė pranešė apie mokyklos reikalus. Mokykla gerai veikia: šiais metais mokyklą lanko 125 mokiniai ir moko 20 mokytojų.

Į Lemonto LB apylinkės val-

tus atvykti į šį kraštą 80-čiai šeimų. Velionis siuntinėjo į Vokietiją vienam studentui po 70 dol. kiekvieną mėnesį, kad tas galėtų baigti medicinos mokslus. Gen. S. Raštikis savo atsiminimuose mini, kad K. Demikis iš New Britaino jam į Vokietiją atsiųsdavęs maisto siuntinių. Velionis daug yra prisidėjęs prie naujų knygų leidimo, vis duodamas po šimtinę. Kur tik buvo lietuviškas reikalas, ten a.a. K. Demikis prisidėdavo. Kartą sužinojęs, kad Worcesterio Lietuvių Parkui reikia pinigų, velionis ten nuvyko ir įteikė kelias šimtines. Jis visiems, kas tik prašydavo, skolindavo, ar kas atiduodavo, ar ne.

-o-

A. a. Kostas Demikis buvo poeto Bernardo Brazdžionio 1931 metais Lietuvoj labai pagarsėjusios knygos "Amžinas žydas" leidėjas.

Jonas Bernotas

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

LB Floridos Aukšinio Kranto apylinkės valdyba surengė pirmą kartą svečiam ir nariam Velykų pusryčius. Jaukiame pobūvy dalyvavo ir Palm Beach County apylinkės nariai. Buvo svečių ir iš Kanados bei šiaurinių JAV valstijų. Po apylinkės valdybos pirmininko Paškaus pasveikinimo ir vaišių vicepirmininkė B. Sidzikauskienė perskaitė ištrauką iš B. Pūkelevičiūtės kūrybos.

LB Palm Beach County apylinkė kartu su LB Floridos Aukšinio Kranto apylinkė bei Lake Worth ir Palm Beach Lietuvių klubais ruoš baissiojo birželio minėjimą ir kariuomenės šventę. Nepavykus susitarti su Palm Beach Lietuvių klubo vadovybe dėl šiais metais ruošimo bendro visų lietuvių Naujųjų Metų sutikimo, Palm Beach County LB apylinkė savistoviai ruoš nariam ir svečiam Naujųjų Metų sutikimo pobūvį. Liepos 4 proga numatoma surengti apylinkės lietuviams jaukią gegužinę.

Kostas A. Gluda, nuoširdus bendruomenininkas, visuomenininkas, nepriklausomoj Lietuvoj buvęs mokytojas, po kelių sunegalavimų balandžio 9 mirė Lake Worth, Fla. Velionis buvo gimęs 1907 vasario 10 Aukštaitijos lygumose. Nuo pat atvykimo į Floridą velionis gyvai dalyvavo lietuviškoj veikloj: pradžioj priklausė Lake Worth klubui, vėliau veikliai įsijungė į steigiamos LB Palm Beach County apylinkės narių eiles. Valdybos nariu buvo iki pat mirties. Apylinkės valdybos iniciatyva rinktos aukos velionio atmintiniam įnašui Lietuvių Fonde. Užut perkus gėles, Lietuvių Fondo įnašui suaukota 160 dol.

A.B.

padeda Bendruomenės valdybai, pasireiškia ne tik pas lietuvių, bet ir pas amerikiečius. Lemonto jaunimas susiorganizavo tautinių šokių grupę, vardu Spindulys, kuriai vadovauja Rasa Šoliūnaitė. Grupė jau šoko Vidurio Vakarų apygardos su ruoštame Vasario 16 minėjime, pasirodė su slovenų Sarc šokėjais, Vasario 16tos proga Lewis Universitete ir kitur.

Susirinkimo dalyviai diskutavo Lemonto apylinkės reikalus ir davė valdybai pasiūlymų.

Naujai išrinkta valdyba posėdžiavo kovo 22 ir pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — Romas Burba, vicepirmininkas — Juozas Ivanauskas, sekretorė — Agnė Katiliškytė, izdininkas — Algis Kazlauskas, narys kultūros reikalom — Vitalis Umbrasas, nariai — Vytautas Šoliūnas, Romas Kronas ir Silvija Breimerienė.

Agnė Katiliškytė

1977 GINTARAS TOUR

VIENOS SAVAITĖS: rugsėjo 25 — spalio 3 \$942.00

2 naktys Maskvoj, 6 dienos Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną. Kainon įskaitoma: kelionė lėktuvu ekonominėje klasėje GIT (šios kainos įsigalioja 1977 balandžio 1), visi dokumentai ir viza, pirmos klasės viešbučiai, du kambariai, trys valgiai kasdien, miestų apžinėjimas, bagažo pernešimas.

Maža grupė — dėl rezervacijų kreiptis:

PETRAS LASAUSKAS
KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 SECOND AVENUE
YEW YORK, N.Y. 10003
(212) 254-8779 (201) 761-5472

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

MOTHER'S DAY GREETINGS

HAPPY MOTHER'S DAY TIMBERLANE BOYS 7-13 CEDARWOOD GIRLS 7-13 Adjoining camps located on a beautiful lake in Plymouth, Mass. Swimming, sailing, land sports. Cape trips, nature crafts, pioneering. Attention 1st year campers. ACA 6 wk. season \$640 — 2 wks — 220. Mr. Mrs. C.F. Medford, 19 Elm St., Wellesley, MA 02161.	HAPPY MOTHER'S DAY C & B DECORATORS INTERIOR DESIGN CUSTOM UPHOLSTERY SLIPCOVERS & DRAPERIES CARPET SALES AND INSTALLATION BANK AMERICAN MASTER CHARGE CALL 201 892-7077 201 477-7300 MR. CONRAD HILSHEIMER 335 HERBERTSVILLE ROAD, BRICKTOWN, N.J.
HAPPY MOTHER'S DAY JOHNNIE'S WESTERN AUTO ASSOCIATION STORES J & S MOBILE SERVICE STATION 633 WATER & HOWELL BELVIDERE, N.J. 07823 JOHN PERRUCCI, JR. SAM RODENBAUGH, JR.	HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS & DEPOSITORS FIRST SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF LITTLE FALLS 115 Main Street Little Falls, N.J. Call 201 256-2100
HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS & DEPOSITORS LLEWELLYN LOAN ASSOCIATION 474 Prospect Ave. West Orange, N.J. Call 201 736-0020	HAPPY MOTHER'S DAY SEVEN SEAS SEA FOOD HOUSE OPEN 6 DAYS A WEEK FINEST OF CUISINE 30 NORTH SPRUCE STREET RAMSEY, N.J. CALL (201) 327-1020
HAPPY MOTHER'S DAY COMMUNITY STATE BANK AND TRUST COMPANY 601 North Wood Avenue Linden, N.J. Call (201) 925-3500	HAPPY MOTHER'S DAY DELI ON THE SQUARE OPEN 7 DAYS A WEEK 7 AM TO 9 PM 1550 LEMOINE AVENUE FORT LEE, NEW JERSEY CALL 201 461-4661
HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS AND DEPOSITORS FRANKLIN STATE BANK 630 Franklin Blvd. Somerset, N.J. Call 201 745-6000	HAPPY MOTHER'S DAY BIRARDI MOVERS LOCAL AND LONG DISTANCE NO JOB TOO BIG OR TOO SMALL CALL 201 591-1049 OR 721-1988 OLD BRIDGE, N.J.
HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS AND DEPOSITORS PIONEER STATE BANK 2 Kennedy Blvd. Laurel Springs, N.J. Call 609 227-8000	HAPPY MOTHER'S DAY JASON PLASTIC SLIP COVERS COMPANY CUSTOM MADE PLASTIC COVERS, REUPHOLSTERY, FABRIC SLIP COVERS AND DRAPES. 267 FIRST STREET HOBOKEN, N.J. PHONE 201 963-7062
HAPPY MOTHER'S DAY CROSS BAY AND TOMS RIVER DINER — OPEN 7 DAYS A WEEK BREAKFAST, LUNCH & DINNER WATCH OUR SPECIAL EVERY DAY STATE HIGHWAY N 37 TOMS RIVER, N.J.	HAPPY MOTHER'S DAY SIXTH WARD SERVICE CENTER TUNE-UP BRAKE SPECIALIST COMPLETE AUTOMOTIVE SERVICE WILLIAM MCLARNEY, PROP. CORNER DUKE & CORTLAND STS. NEW BRUNSWICK, N.J. (201) 246-2210
HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS & DEPOSITORS CENTER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 295 Clifton Avenue Clifton, N.J. Call 201 365-1717	HAPPY MOTHER'S DAY NORTH BRUNSWICK STATIONERY 918 LIVINGSTON AVENUE NEW BRUNSWICK OFFICE SUPPLIES SOCIAL & BUSINESS PAPERS GIFTS CALL 201 846-3588 OR 201 247-2132
HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS & DEPOSITORS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 34 Outwater Lane Garfield, N.J. Call 201 772-6700	HAPPY MOTHER'S DAY HOWSON ALGRAPHY INC. 480 MEADOW LANE CARLSTAD, N.J. STEVEN D. BAILYN TREASURER TELE: 800 631-0296 OR 201 935-4580
HAPPY MOTHER'S DAY TO ALL OUR FRIENDS AND DEPOSITORS COLONIAL FIRST NATIONAL BANK 303 BROAD ST. RED BANK, N.J. CALL 201 741-1000	HAPPY MOTHER'S DAY CAMPUS CYCLES 1240 AMSTERDAM AVE., N.Y.C. WE HAVE EVERYTHING IN BIKES SALES & SERVICE & PARTS. WE AIM TO PLEASE CALL 749-9313

KAS TOJI AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBA IR KAIP JI VEIKIA

Buvo skelbta spaudoj, kad **Lietuvių Katalikų Tarnyba ir Lietuvių Religinė Šalpa** persikėlė į naujas patalpas. Tos patalpos yra šalia Kultūros Židinio, to Židinio kieme. Dešinėje esąs dviaukštis namas buvo pagrindinai atremontuotas. Apačiojo būvęs didelis garažas buvo perdirbtas į du raštinės kambarius. Kambarius suprojektavo architektas Antanas Vytutis, darbą atliko Juozas Bendžiukas. Buvęs garažas, vėliau sandėlys ir stalius dirbtuvė dabar paversta į modernią patalpą. Atremontuotas ir viršuje esąs butas, kuriame gyveno prof. Juozas Brazaitis.

Į naujas patalpas abi įstaigos persikėlė kovo 25. Praėjo kokia pora savaitė, kol išsipakavo ir į lentynas išdėstė savo daiktus. Čia raštinėj dirba sekretorė Jona Pumputienė. Kitam kambary dirba ir Kat. Tarnybos direktorius bei Religinės Šalpos vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius, kuris gyvena šio namo antrame aukšte.

Spaudoj skelbiama, kad gegužės 15, sekmadienį, bus galima aplankyti šią įstaigą, susipažinti su jos įrengimais ir pačiu darbu. Visi matys gražiai sutvarkytas lentynas, kur pilna informacinių leidinių, matys rašomąsias mašinėles, duplikatorius ir kitas raštinės mašinas. Bet kam tie įrengimai tamajai, kas čia daroma, ko siekia ta Liet. Katalikų Tarnyba?

Darbininko redakcija tad ir rado reikalo pasikalbėti su kun. Kazimieru Pugevičiumi ir nušviesti jo darbo lauką bei patį darbo metodą.

Pasikalbėjimas buvo užrašytas į į garsajuostę. Čia suglaudžiame pagrindines pasikalbėjimo mintis.

Kada įkurta Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba?

Jau senokai Amerikos lietuvių kunigų tarpe buvo kilusi mintis, kad reikia įkurti tokią įstaigą, kuri koordinuotų katalikišką veiklą čia Amerikoje. Kartais parapijos ar katalikiškos draugijos turi vienokių ar kitokių sunkumų ir jos pačios negali jų išspręsti. Reikalinga pagalba iš šalies, reikalingas patarimas, nurodymas.

Amerikos Kunigų Vienybė tam reikalui buvo sudariusi specialų komitetą, į kurį įėjo kun. Stasys Yla, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, kun. Kazimieras Pugevičius. Tas komitetas jau 1973 metais nutarė, kad reikia tokią koordinacijos įstaigą įkurti.

1973 metų spalio 27-28 Dainavos stovyklon buvo suvažiavę 8 kunigai, dvi vienuolės seserys ir devyni pasauliečiai, kurie atstovavo įvairiom katalikiškom organizacijom. Jie apžvelgė lietuvių katalikų reikalus ir visi sutarė, kad būtų sukurta įstaiga bendriem katalikų rūpesčiam spręsti. Tada buvo suformuota ir tos įstaigos pavadinimas — Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba — Lithuanian-American Catholic Services.

Buvo aptarta, kaip ta įstaiga turėtų veikti. Tuoj iškota žmogaus, kuris galėtų vadovauti įstaigai. Sustota ties kun. Kazimieru Pugevičiumi, kuris tuo metu buvo Baltimorės vyskupo žinioj ir vadovavo tos vyskupijos radio bei televizijos programom.

Buvo pramatytas ir metinis įstaigos biudžetas. Į finansų komitetą pakviesta kun. V. Dabušis iš Patersono, advokatas Povilas Žumbakis iš Chicagos ir dr. Vytautas Vygantas iš New Yorko. Jie pasižadėjo suteikti lėšas tai įstaigai išlaikyti.

Vysk. V. Brizgys parašė laišką Baltimorės kardinolui Shehan, kad išleistų kun. K. Pugevičių dirbti šioj naujoj įstaigoj. Kardinolas sutiko kun. K. Pugevičių išleisti.

1974 balandžio 17 Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba buvo inkorporuota kaip nepelno organizacija, ir tų pačių metų gegužės 1 Baltimorėj jau buvo atidaryta raštinė. Įstaigos vadovas kun. K. Pugevičius pradėjo lan-

kyti lietuviškas parapijas, vienuolynus, pradėjo susipažinti su įvairiom lietuvių katalikų problemom.

1976 metais padarytas dar kitas žygis — Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba atkelta į New Yorką, įkurdinta Religinės Šalpos įstaigoj, Religinės Šalpos vedėju padarytas tas pats Katalikų Tarnybos direktorius. Taip į kun. K. Pugevičiaus rankas sutelkta plati katalikų veikla Amerikoje ir Lietuvių Religinė Šalpa, kuri rūpinasi šelpti tikinčiuosius Lietuvoje ir jiems įvairiais atvejais padėti. Kun. K. Pugevičius iš Baltimorės atvyko praėjusių metų kovo 1.

Ko siekia Liet. Kat. Tarnyba?
Į tą klausimą kun. K. Pugevičius atsakė labai paprastai:

— Išlaikyti katalikišką lietuvių ir lietuvišką katalikybę! Atrodo, kad čia žodžių žaidimas. Tikrumoj taip nėra. Abu prada — katalikiškas ir lietuviškas — čia pastatomi į vieną plotnę.

Iš tos sampratos ir susidaro visa uždavinių grandinė. Pirmasis rūpestis yra

lietuviškų parapijų išlaikymas.

Pastebėta, kad lietuviškos pa-

rapijos silpsta. Žmonės išsikelia iš tų rajonų, kur jų bažnyčia ir kitos lietuviškos įstaigos. Atsitinga, kad ir miestas praveda kokį greitkelių pro lietuvišką parapiją, taip ją padalindamas, kad vienai pusei pasidaro nepatogu lankyti lietuvišką bažnyčią.

Lietuvių Katalikų Tarnyba tad ir studijuoja tą klausimą, kodėl silpnėja lietuviškos parapijos, kodėl gyventojai išsikelia? Kodėl jaunieji neprisiriša prie lietuviškos parapijos?

Parapijos klausimas pasidarė gana painus. Kat. Tarnyba ir nori akcentuoti, kad lietuviškoji parapija pritrauktų jaunas šeimas savo moraline parama, geresniu patarnavimu, glaudesniu, bičiuliškesniu kontaktu. Kai šito nebus, tai jaunos šeimos, kuriom kalba nebesudaro skirtumų, lengvai pasinaudos teritorine parapija ir prie lietuviškos parapijos nesiglaus.

Ši Katalikų Tarnyba labai paremia vieną atvejį — jungtis su kitomis etninėmis grupėmis. Reikia atkreipti ypatingą dėmesį į National Catholic Conference of Ethnic and Neighborhood Affairs. Ko vieni negalime, galime tai drauge, suėję su kitais

Štai Washingtone vyko Ethnic

and Neighborhood Affairs konferencija ir į ją atsilankė apatališkas delegatas. Buvo plačiai išsikalbėta, pareikšti etninių grupių rūpesčiai.

Taip ir savo vietoj, savo kvartale, ginant savo teises, daug geriau jas apginsi, kai būsi ne vienas, o susijungęs į etninių grupių draugiją.

Parapijom iškyla ir lietuvių kunigų klausimas. Čia Katalikų Tarnyba irgi padeda ir pataria. Ji palaiko ryšius su visais lietuviškos kunigais, žino jų polinkius bei jų problemas, tad ir padeda parapijai suieškoti lietuvių kunigų ir paskui jį įteisinti vyskupijoje.

Antras svarbiausias vaidmuo, kuris tenka Katalikų Tarnybai, tai

informuoti kitus apie lietuvių padėtį ir Lietuvą.
(Bus daugiau)

Mokosi jaunimas čia ne vien tik dainavimo. Reikia lavintis lietuviškos tarties ir teisingo skiemenų kirčiavimo. Mokytoja tobulina jų estetinį skonį ir meninę vaizduotę. Pagaliau gi ne paslaptis, kad nuo viso kolektyvo bendrų pastangų priklauso ir atlikimo gerumo laipsnis. Tik nuoširdi darbo norma ir dirigtės sugebėjimas "parodyti", kaip dainuoti, gali sulieti glėžnus balsus į išbalansuotą sąskambį. Vadovai ne visada tai pasiseka, nes gi pasitaiko ir "skardinių" balsų, o kartais kai kam ir klausa sušlubuoja. Pagaliau dvi valandos repeticijom per savaitę yra gi tik mikroskopiškai nedaug. Reikia vis dėlto tenkintis ir tuo, kas yra ir ką galima turėti.

Jau pirmuoju savo daliniu debiutu, Adrianas Jocyčtas Kultūros Židiny pasirodymo metu, Sutartinė atkreipė klausytojo dėmesį, kaip simpatinga, šviežia ir jaunystės kupina grupė. Po to vyko jos savarankiškas pasirodymas Vasario 16 dienos minėjimo metu Elizabethe, New Jersey, kur žmonės buvo nuostabiai gerai nuiteikti, išgirdę tokią jaunimo veržlumą ir novatorišką lietuviškų dainų atlikimą. Kai kuriose dainose buvo jaučiamas estetinis jų išgyvenimas, ir tai paliko teigiamą įspūdį. Todėl grupę linkusi dainuoti mielai ir kitur, nes, kaip sakoma, tik per žmones galima išeiti į žmones.

Tai va kodėl New Yorko Sutartinė su dideliu uolumu jau ruošiasi pilnam savo debiutui gražiojo gegužės. Tai bus jų pilnas pasirodymas — gegužės 22, sekmadienį, 4 val. p.p. Kultūros Židiny. Kadangi Sutartinės vardas dar niekur "neįmetrikutuotas", tai prieš koncertą, pagal lietuviškas tradicijas, įvyks krikštynos, garbingų krikšto tėvų ir visų koncerto dalyvių akivaizdų... Pirmo koncerto daly girdėsime dainų virtinę, o antro — išvysim vieno veiksmo operą "Nojaus tvanas", kurią parašė Benjamin Britten.

Atsižymėkim gegužės 22-osios popietę pasimatymui su mūsų jaunimu!

Julius Veblaitis

Savininkai vienintelio lietuviško motello Palm Beach, Floridoje, maloniai kviečia savo tautiečius atvykti bet kuriuo metų laiką praleisti savo atostogas jų gražioj nuosavybėj — OCEAN HOLIDAY RESORT MOTEL — kuri yra tarp Atlanto ir Worth ežero —
3120 SOUTH OCEAN BLVD. (A-1-A), PALM BEACH, FLA.
33480

Patogūs, įvairaus dydžio, pilnai šaldomi ir šildomi kambariai ir butukai su virtuvėlėmis ir vonios kambariais, televizija ir telefonu, privatus 400 pėdų ilgio pajūris, didelis šildomas baseinas. Kainos žemiausias Palm Beach pajūry.
Lietuviai motello vedėjai mielai patarnaus, jei kreipsitės raštu aukščiau nurodytu adresu ar skambinsit telefonu 305 582-7447.

IŠ VISUR

— Juozas Masilionis, LB Švietimo tarybos narys aukštesniosiom mokyklom, šiuo metu rūpinasi peržiūrėti ir pritaikyti aukštesniųjų lituanistinių mokyklų programas.

— **Lietuvių Fondo darbuose**, šalia kitų, savo pasišventimu bei pareigingumu ypač minėtini: pulk. Antanas Rėklaitis valdyboj, taryboj ir kitose pareigose dirbąs nuo pat Fondo įsikūrimo; tarybos narys inž. Vytautas Kutkus, nors gyvena Detroite, nepraleidžia nei vieno tarybos posėdžio Chicagoj; kontrolės komisijos narys Pranas Turūta iš Grand Rapids, Mich., atvyksta į kiekvieną suvažiavimą ir tikrai sąžiningai atlieka savo pareigas.

— **Hot Springs, Arkansas, LB apylinkės valdyba per Liuciją Gudeliene** prisiuntė Darbininkui paremti 10 dol. auką. Ačiū labai.

— **LB Švietimo tarybos leidinių komisijon** įeina J. Plačas (pirm.), L. Germanienė, S. Jonynienė, S. Petersonienė, R. Černius ir A. Dundzila. Komisijos uždavinys patikrinti vadovėlių ir skaitinių tinkamumą lituanistinėm mokyklom pagal Švietimo tarybos programas.

— **Kanados LB krašto valdyba** skelbia naujos KLB tarybos rinkimus gegužės 15. Vyriausioji rinkiminė komisija: pirm. Liudas Tamošauskas, sekr. Jonas Gustainis, narys dr. Klemensas Liutkus, vicepirm. Stefa Bubenienė, KLJS atstovė Rūta Čepaitytė.

— **Antanas M. Miner**, Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkas, išreiškdamas Lietuvos vyčių dėkingumą Darbininkui, prisiuntė jam stiprinti 25 dol. auką. Nuširdus ačiū.

— **Ona Baužienė ir E. Reisonienė**, dvi veiklios Australijos lietuvės, Australijos LB krašto valdybos suvažiavimo metu išrinktos LB garbės narėmis.

— **O. V. Milašius** minėjimas gegužės 22 rengiamas Clevelande. Minėjimą rengia Pedagoginiai Lituanistikos Kursai.

— **Per Tautos Fondą** savo piniginę auką Vilko darbam atsiuntė: Floridos Amerikos lietuvių klubas, St. Petersburg Beach, Fla. — 531.50 dol., JAV LB Hartfordo apylinkė — 420.60, Melrose Park, Ill., Organizacijų komitetas — 304, Worcester, Mass., Lietuvių organizacijų taryba — 300, JAV LB Grand Rapids, Mich., apylinkė — 275, Lietuvos vyčių 141 kuopa ir JAV LB Bridgeport, Conn., apylinkė — 246, Lietuvių klubas Long Beach, Calif. — 225. JAV-ese aukos yra nurašomos nuo mokesčių. Čekius rašyti adresu: Tautos Fondas, P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421. (E)

— **Aidas**, Hamiltono mergaičių choras, 1977 rugpjūčio mėnesį koncertuos Sao Paulo ir Riode Janeiro lietuviams ir brazilų visuomenei.

— **Albinas Pocius**, veiklus Melbourne lietuvis, perrinktas LB apylinkės pirmininku trečiai kadencijai.

— **Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių (PLSZ)**, įvyksiančių 1978 liepos pradžioj Toronte, komitetą sudaro Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdybos nariai ir kviešti asmenys: Alfonsas Balnis, Algimantas Banelis (C.V.), Kazys Baronas (Hamiltono LSK Kovas), Pranas Berneckas (C.V.), Jonas Budrys, Henrikas Chvedukas, Stasys Dargis (C.V.), Aldona Dargytė, Paulius Dunderas, Algis Eizinas (LSK Vytis), Mečys Empakeris, Vincas Ignaitis, Aldona Karpienė, Jonas Karpis, Andrius Klimas, Mindaugas Leknickas (C.V.), dr. Auksuolė Lingytė, Vytautas Matulaitis, Jonas Nacevičius, Elena Namikienė, Jonas Nešukaitis (C.V.), Vincas Paulionis, Marius Rusinas, Aldona Skilandžiūnienė, Kazys Šapočkinas (PPSK Aušra), Eliezjus Šlekys, Ramūnas Underys (C.V.), dr. Juozas Vingilis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1977

1 SAVAITĖ
rugsejo 21Kaina iš New Yorko
nuo 721 iki 829 dol.

2 SAVAITĖS

gegužės 18, 25, 29
birželio 15, 19, 29
liepos 3, 13, 17, 27
rugpjūčio 7, 10
rugsejo 4, 7, 18
gruodžio 21Kaina iš New Yorko
nuo 983 iki 1,189 dol.

Šių kelionių, o taip pat visais keliomis reikalais kreiptis:

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300GRAŽIOS DOVANOS
VISOKIOM PROGOM

PUZINAS, monografija-albumas angliškai apie dail. P. Puziną. Visos reprodukcijos spalvotos, 25 dol. **ADOMAS GALDIKAS**, monografija-albumas, angliškas tekstas. Reprodukcijos ne visos spalvotos, 15 dol. **PALIKĖ TEVIŠKĖS NAMUS**. Šv. Kazimiero lietuvių kapinės Chicagoje, lietuvių-anglų kalbomis albumas, 20 dol. **PENNSYLVANIJOS ANGLIAKASIŲ LIETUVA**. Anglų-liet. kalbomis iliustruotas albumas, 20 dol. **TAUTOS KELIU**, dail. Juodžio paveikslų reprodukcijos, 7 dol. Taip pat vėl gaunama **LITHUANIA 700 YEARS**, dr. A. Gerutis ir kiti, 4-toji anglų kalba laida, 12 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŠKOS
PLOKŠTELĖS

Oi, toli, toli... Philadelphia choras "Viltis" dainuoja: Oi, kad išauštų, Mergužėlė, lilelė, Einu per kiemą, Pavasarį, Oi, toli, toli, Atsisveikinimas su giria, Dobilėlis, Nei vėjas pučia, Vilties daina, Lauki vis, Meno daina, Lietuvos šviesos keliu, kantata. 6 dol.

Gelbėk mus. Religinės "Vilties" choro giesmės: Marija, Marija, Malda už Tėvynę, Kritusiems didvyriams, Skubėk prie kryžiaus, Kalėdų lopšinė, Tėve mūsų, Malda žuvusiems, Gimimam Kristui, Tėvynės malda, Marija, Motina malonės, Linksmą dieną, Requiem. 6 dol.

Dievui ir Tėvynei. Baltimorės vyrų choras dainuoja: Mes be Vilniaus, Gaudžia trimitai, Malda, Sveika, Marija, Tėve mūsų, Malda už Tėvynę, Atsiminkim pečiaus, Tėvynė Lietuva, Pasdabojau, Vai čiūčia liūlia, Piršliai, Vakarūškos. 6 dol.

Kove galingas. N.Y. choras "Perkūnas" dainuoja: Augo kieme klevėlis, Tyliai, tyliai, Tėvynės atsiminimas, Kunigų choras, Kove galingas, Gražina, Kareivių choras, Praradau mergele, Užaugo berželis, O dalele, Maldininkų choras, Studentų choras. 6 dol.

Jūratė ir Kastytis. Banaičio parašyta opera, Chicagoje įdainuota. Trys plokštelės. 15 dol. **Leonas Barauskas.** Pomirtinė aktorius įkaltė plokštelė. 6 dol.

Dalia Juknevičiūtė. Pomirtinė aktorės įskaityta plokštelė. 6 dol. **Dieve, priegloba mūs.** Toronto Varpo choras gieda giesmes: Tyliają naktį, Ant šienelio, Berneliai, kelkit, Prie prakartėles, Linksmą giesmę, Linksmą dieną, Aleliuja užgiedokim, Kėlėsi Viešpats, Kristus jau kėlės, Tėve mūsų, Dievas šviesa, Tavo dangus. Pradžia, Aukojimas, Komunija, Pabaiga, Iš visų kraštų, Apsaugok, Aukščiausias. 6 dol.

Dainuoju Jums. Aurelijos Paukštelienės įdainuota: Mano gitara, Meilės ilgesys, Melsvas drugelis, Vandens lėlija, Aukso žiedai, Ažuolų šlamesys, Baltos rožės, Einu namo, Vasaros lapai, Jau niekad, Mama. 6 dol.

Šios bei kitos plokštelės gaunamos Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUDINGOS
KNYGOS

Namų ir artimosios aplinkos žodynėlis, R. Černiaus — anglų ir lietuvių kalbomis, kaina 2.50 dol. Lietuvių kalbos žodynas, paveiksluotas, A. Klimo ir S. Barzduko, 6 dol. Mano žodynas, su spalvotomis iliustracijomis, anglų-lietuvių kalbomis, 5 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijos adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridėdama 50 centų.

NAUJI LEIDINIAI
VAIKUČIAM

Nykštukų mokykla — 3 dol., Karklų katinukai — 2 dol., Mano pirmoji Komunija — 5 dol., Kiškučio vardinės — 2.50 dol., Rimas pas Kęstutį — 2.50 dol. Šios ir kitos gražiai išleistos ir spalvotai iliustruotos knygtelės gaunamos Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Jaunimui-vaikam lietuviškos plokštelės: Zuikis Puikis, Sigutė, Aukuras, Žirginėliai, Antrieji Žirginėliai, Lietuvos kanklės, Lietuvių tautiniai šokiai, Lietuvos Aidai (Ch. Daubaro). Visos plokštelės po 6 dol. Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Balsavimuose

Balsuotojas buvo patrauktas teisman už kyšių ėmimą balsavime.

— Tu gavai 25 dolerius, kad balsuotum už demokratų? — klausia teisėjas.

— Taip, ponas teisėjas.

— Bet po to paėmė 35 dolerius iš respublikonų, — sako teisėjas.

— Taip, prisipažįstu.

— Tai už ką pagaliau balsavai?

— Aš balsavau pagal savo sąžinės balsą.

Darbe

— Tai virš akiplėšiškumo! Viršininkas mane penkis kartus pavadino asilu.

— Būtų užtekę ir vieno.

DARBININKUI
PAREMTI
AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

Po 13 dol. — J.S. Licata, Centereach, N.Y., B. Nemickas, Maspeth, N.Y.

Po 10 dol. — O Skurvidienė, Harrison, N.J., J. Ulėnas, Dix Hills, N.Y., L. Normanatas, E. Hiram, Me., J.J. Ardys, Bloomington, Ill.

Po 8 dol. — A. Svagždys, Chicago, Ill., A. Žvinys, Great Neck, N.Y., dr. A. Dunajewski, Ozone Park, N.Y.

7 dol. — A. Dėdinas, Woodhaven, N.Y.

Po 6 dol. — N. Umbrasas, Brooklyn, N.Y., O. Parravicini, New York, N.Y.

Po 5 dol. — P. Budriūnas, Sarasota, Fla., J. Jurkūnėnas, Brooklyn, N.Y., K. Krulikas, St. Petersburg, Fla.

Po 3 dol. — E. Garla, Woodhaven, N.Y., V. Šalčiūnas, Delran, N.J., Vl. Biknevičius, Commack, N.Y., A. Rozniekas, Long Island City, N.Y., M. Kemzura, Woodhaven, N.Y., V. Balsys, Douglaston, N.Y., G. Zabelskis, Flushing, N.Y., G. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., P. Šlaupelis, Commack, N.Y., kun. L. Budreckas, East Island, N.Y., J. Rūkaitė, Great Neck, N.Y., C. Bukas, New Hope Park, N.Y.

2 dol. — E. Senkus, Long Island City, N.Y.

Po 1 dol. — B. Visotsky, Bronx, N.Y., W.J. Burdulis, Worcester, Mass., G.V. Pažemėnas, South Windsor, Conn., J. Žukas, Richmond Hill, N.Y., E. Verba, Massapequa, N.Y.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Čekų dm Hort sukūrė sunkiausią kovą buv. pasaulio meistrui Borisui Spaskiui Reikjavike, kol buvo pastarojo įveiktas pasaulio pretendento varžybose santykiu 7.5-8.5. Prireikė 16-kos partijų, kol paaiškėjo laimėtojas, kai kitiems pretendentams užteko skirtų 12-kos partijų: Portisch — Larsen 6.5-3.5, Korčoj — Petrosjan 6.5-5.5, Polugajevskij — Mecking 6.5-5.5, Spaskij — Hort 8.5-7.5.

Laimėtojai toliau rungsis pretendentų pusiaubaigminėse, kurios turės būti baigtos iki rugpjūčio 1. Spaskis rungsis su Vengrijos dm Portischu ir Korčojus su Polugajevskiu.

Europos komandinėse, kurios vyksta Maskvoje, sovietų rinktinė jau užsitikrino pirmą vietą

GAUTOS
NAUJOS
KNYGOS

Broliai, pradėkim — B. Ramanauskas, 6 dol.; Debesys ir proteršos — P. Melniko, 6 dol.; Žemaičiai — A. Pakalniškio, 4 dol.; Anglų novelė — P. Gaučio, 8 dol.; Dulkės raudonam saulei — V. Ramono, 6 dol.; Alkanė kelionė — K. Bradūno, 6 dol.; Vyno stebuklas — A. Niliūno, 5 dol.; Europietė — S. Būdavo, 6 dol.; Likimo audros — Vl. Vailionio, 7 dol.; Pensylvanijos angliakasių Lietuva — albumas, 20 dol.; Lithuania: the Outpost of Freedom, by C.R. Jurgėla, 15 dol.; Lithuania Minor, by M. Brakas, 15 dol.; The Adventures of Ziggy Zilch, by Rev. J. Neverauskas, 5 dol.; Dainos ir giesmės broliams lietuviams — J. Siniaus, su gaidomis leidinis, 6 dol. Šios ir kitos knygos bei plokštelės gaunamos: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

A PROGRAM FOR
Secure Living
FOR PERSONS OVER 65 REGARDLESS
OF RACE, CREED OR NATIONAL ORIGIN

MADISON HOUSE

— The Presbyterian Home —

PROVIDING:

- 3 meals per day • a room or rooms • weekly house cleaning and linen • electricity • freedom from household care plus companionship.

NO WORRIES:

- about having your savings used up by an unexpected health emergency • the difficulty and expense of home care and repairs • about living alone and feeling insecure.

MEDICAL PLAN INCLUDED:

- Doctors care • Nursing care for residents • Assistance in dressing and bathing for intermediate care residents

Come See For Yourself

Mr. Conklin, Administrator
(609) 344-8191

123 S. Illinois Ave., Atl. City, N.J. 08401

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

SPECIALI DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR PRANCŪZIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Paryžiuje. Birželio 8 — birželio 22 — \$1,276

Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7420
(prašyti kalbėtis su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

priešpaskutiniam rate, turėdama 35.5 tš. iš 48 galimų. Sovietai įveikė čekus 6.5-1.5, vengrus, jugoslavus ir anglus po 6-2 tš., o rumunus ir vokiečius po 5.5 tš. Rumunai pateikė nemažą staigmeną įveikdami bulgarus (!), vokiečius ir anglus po 5.5-2.5, čekus 5-3, bet krito prieš sovietus ir vengrus 2.5-5.5. Čekai nugalėjo tik anglus 4.5-3.5, kitiems pralaimėjo, o anglai nugalėjo tik bulgarus (!) ir prieš kitus kriti. Bulgarijai laimėjo prieš vokiečius 5.5-2.5 ir čekus 4.5-3.5 ir sulošė lygiom su vengrais 4-4 (!). Vengrai tepralaimėjo sovietams 2-6 ir jugoslavams 3.5-4.5. Paskutiniame rate sovietai žaidžia prieš bulgarus, rumunai prieš jugoslavus, anglai prieš vokiečius ir vengrai prieš čekus.

The Chess Correspondent, balandžio nr. paskelbtam Ratings sąrašą įvardina V.V. Palčiauską draug su R.A. Cayford 2-3 v.v. su 1332 tš. (1. Robert C. Cross 1425). Džiugi žinia, kai matome mūsų dr. Palčiauską Amerikos žaidėjų priešaky. Tame sąrašą randame dar kelis su lietuviškom pavardėm vyrus: R. Blasius 695, M. Brazis 920, T. Bullockus 961, K. Merkis 1047, R. Tamutis 239, S. Traška 317, R. Valuckas 783.

Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės, individualinės, įvyks lapkričio mėn. Kultūros Židinyje. Brooklyn. Mūsų šachmatininkai raginami stipriai jom pasiruošti.

Trakuose rungėsi Lietuvos ir Baltarusijos jaunieji šachmatininkai. Mačas baigėsi 3.5-2.5 Lietuvos jaunųjų naudai.

WEEKEND CONNECTICUT
RIVER TRIP

Enjoy a new experience in camping; CANOE TRIPPING on the famed Long River (Connecticut River). Spend two romantic nights and two adventurous days paddling through the scenic and historic river Connecticut River Valley. Camp on its secluded islands, visit Gillette Castle, the Goodspeed Opera House and a steak dinner under the stars. An exhilarating break-away for family, friends and lovers. STARTING DATE: April 28, 30 & May 1 TIME: Leave Friday at 7:00 p.m., return on Sunday at approximately 5:00 p.m. PLACE: Starting point is in Middletown. Ending point in Saybrook. COST: \$55.00 PER PERSON. COST INCLUDES Transportation, 2 breakfasts, 2 lunches 1 dinner, equipment, instructions, guide and tent. 2 per canoe. Trips will be scheduled through Nov. Sign up now! Don't miss out. There is a minimum and maximum on all trips. Reservations suggested. For Further information contact: JOE & JACK CASEY MAIN STREET OUTFITTERS RTE 44 BARKHAMTED CONN. 3 MILES NORTH OF NEW HARTFORD 203 379-1448. BRING YOUR CYO GROUP

Wholesale Jewelry Specials

201 3 doz BIRDSTONE RING UNIT \$6. 301 Gold filled & sterling silver pierced earring unit 1 doz \$7. 302 Clousonne sterling silver rings 1 doz \$18. 303 Gold filled with cultured pearl ring 1 doz unit \$12. 301 3 doz feather ring unit \$6. 105 Genuine Turquoise with Gold filled & sterling silver chains 1 doz. unit \$20. 202 Hypoallergenic pierced earrings, 1 doz. assorted \$4.50. Verdi Jewelry Mfg. 1822 Westminster St. Providence, Rhode Island 02902 (401) 621-8705

ALPINE TENT CAMP

GIRLS & BOYS AGES 10-15 7-6 DAYS SESSIONS 1 SPECIAL WEEK ALL GIRLS INCLUDES PONY & HORSEBACK RIDES AND BOATING. We Cater to Small Groups of Young Hikers. Located Between 2 of N.H. Famous Rivers, in Harts Location. Next to Crawford Notch. Swimming and Day Hikes Every Day to the Highest Waterfalls & Scenic Areas in the State Begins June 27-September 3. Flexible Program With Camp Games. Give Ages of Explorers and Write to ALPINE TENT CAMP P.O. BOX 93 MILL VILLAGE, MILTON, MASS 02187 OR CALL ALPINE ERNIE 617 265-7217

WILDERWAYS

WILDERNESS PROGRAM for Adults Only. 2 1/2 week summer program. Instruction in backpacking, rockclimbing, compass, kayaking, mtn. first aid. Room and board included. Special rates for couples. For free brochure write New England College Wilderways, Henniker, N.H. 03242

CAMP FATIMA
for boys, Gilmanston
Iron Works, N.H.

CAMP BERNADETTE
for girls, Wolfeboro, N.H.

Brother/sister camps sponsored by the Diocese of Manchester. Fatima is situated on the shores of Suncook Lake while Bernadette is located in historic Wolfeboro on Lake Wentworth. Both camps offer water skiing, swimming, sailing, boating, canoeing, basketball, archery, tennis, crafts, softball, horseback and trail riding. Mature staff of teachers and college students.

NEW * CO-ED PROGRAM — "WILDERNESS CHALLENGE" NEW 1977 SOCCER PROGRAM

FOR BOYS (no extra charge) staffed by 3 International Soccer counselors from England who play for their respective university teams and have extensive coaching experience with youth. Both camps are rated EXCELLENT by N.H. Dept. of Health and accredited by American Camping Association. Cost is only \$650 for 8-week season or \$175 for 2-week period.

For more information write: REGISTRAR, Box 1076DC, Concord, N.H. 03301

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhams, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

ATTENTION LAND OWNERS

2 prime lots for sale in Florida. 1 1/4 acres near Gulf of Mexico. The other prime 1/4 acre land near Palm Beach. Great locations. Owner will also consider exchange for property in Italy. Call owner for more information. (212) 861-2720. Before 11 a.m. or Evenings.

RIDGEWOOD PET SHOP

851 SENECA AVE., RIDGEWOOD SECTION OF QUEENS. JUST OFF MYRTLE AVE. SPECIALIZING IN CANARIES, PARAKEETS & OTHER EXOTIC BIRDS. SMALL ANIMALS TROPICAL FISH. ALL PET SUPPLIES AND NEEDS PHONE 821-2853

DRAPERY CLEANING

TAKE DOWN, REHANG SERVICE 4.50 PER PANEL LINED AND 4.00 PER PANEL UNLINED. PARAGON DRAPERY CLEANERS AND DECORATORS (201) 279-5568

SUPERIOR FENCE CO.

SAVE ON CHAIN LINK VINYL STOCKADE INSTALLATIONS GUARANTEED FREE ESTIMATES (212) 843-4009

ALL ROOFING

REPAIRS, NEW FLATS & SHINGLES, LEADERS & GUTTERS, SPECIAL RATES NOW FOR SPRING SEASON. ALL WORK GUARANTEED. CALL ANYTIME ALL ROOFING CO 212 843-5363 N.Y.C. L.C.

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE O.P. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

WORK CLOSE TO HOME

Exp. Operators, semi-section work in Merrow and Single Needle. Benefits and paid holidays. Call 914 358-1708.

EXP. OPERATORS

SINGER & MERROW MACHINES BUTTONS, BUTTONHOLES & LINING. CALL 443-6099. GARCIA FASHIONS 1104 BROADWAY, BKLYN.

FRANZ COX

LIMOUSINE SERVICE 24 HOUR A DAY 7 DAYS A WEEK AIR PORT PIERS THEATERS WEDDINGS FUNERALS CALL 539-4331

DILEO

LANDSCAPING—LAWN, TREES & SHRUBBERY. MONTHLY MAINT. COMM'L. & INDUS'L FREE ESTIMATES 914 664-8716

EDDIE MONSON

5601 BATH AVE. BROOKLYN CONTRACTOR ROOFING PAINTING CARPENTRY QUALITY WORKMANSHIP CALL 373-0109

SUPERINTENDENT

Working Superintendent for Eastside girls school. Maintain and supervise staff. Knowledge of plumbing, heating and carpentry, 3 room apartment available. Salary, benefits. References. Write Box No. CP-200, Rm. 915, 350 5TH Ave. New York, N.Y. 10001.

SPECIAL ALTERATIONS ON LEATHER GAR. ZIP-OUT LINING, LINING REPLACEMENT. ALTERATIONS ON PREM. BY SPEC. TAILOR. PLAZA LEATHER HOUSE, 586 CENTRAL AVE (MARVIN MALL) CEDARHURST. (516) 569-5798 9 AM — 5 PM.

OPERATORS, EXPERIENCED

Merrow Operators. Piece Workers only. Steady. (201) 854-3061.

EDUCATIONAL VACATION

At Cape Cod. Send your son or daughter to a private island for their summer vacation. Let them learn Boating, Snorkeling, Marine Biology, Art and Cape Cod history. In a relaxing atmosphere with a certified teacher. Maximum number — ten vacationers, ages 11-14 at one time, with plenty of personal attention. \$125 wkly. Call or write 203 658-5115. Lynn Nielsen Stucka, 290 Hopmeadow St., Westogue, Conn. 06089. 8 to 10 weeks \$100 per week.

Bob Aylward
YOUTH FOOTBALL CAMP

AGES 9-14 A LIMITED CONTACT CAMP LOCATION SUGARBROOK LODGE BROWNSVILLE, VERMONT JULY 3-9 JULY 10-16

Resident Pros — Mike Esposito, Atlanta Falcons Don Maciek, San Diego Chargers, Mike Kruzek, Pittsburgh Steelers, Fred Stenfort, Oakland Raiders, Guest pro — Jim Kirk Denver Broncos Plus 6 additional veteran coaches.

\$160 Per Session WRITE BOB AYLWARD P.O. BOX 313F TEWKSBURY, MASS. 01876 OR CALL 617 851-2878 Register early — Enrollment Limited

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny vyks ateinantį sekmadienį, gegužės 15, 12 val. Muz. Dalia Sakaitė, kuri sekmadieniais vadovauja jaunimo chorui, maloniai prašo visus choristus atvykti bent 15 minučių prieš pamaldas. Pamaldomis rūpinasi K.Ž. jaunimo reikalų sekcija, o vaišėmis — ateitininkai. Po pamaldų, kurias laikys kun. K. Pugevičius, jaunimas bus supažindintas su Lietuvių Katalikų Tarnybos bei Religinės Šalpos darbu.

Jaunimo vakaronė rengiama gegužės 6, šį penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojo salė. Visas jaunimas kviečiamas atsilankyti. Į pirmąją jaunimo vakaronę buvo atsilankę 45 jaunuoliai.

LB Woodhaveno apylinkės metinis susirinkimas bus gegužės 6, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židiny. Visi apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

N.Y. Perkūno choras gegužės 7 koncertuoja Philadelphijos Lietuvių namuose. Koncertiniu būdu stato operetę "Auksinės dienos". Solistai — Vytautas Daugirdas ir Genė Ugianskienė. Koncerto pradžia 7v.v.

Liet. Religinė Šalpa ir Kat. Tarnyba gegužės 15 kviečia visuomenę aplankyti jų naujas patalpas ir su jomis susipažinti. Patalpos yra Kultūros Židinio kieme.

Maironio lituanistinės mokyklos mokytojų tarybos posėdis bus gegužės 7 tuoj po pamokų. Posėdis bus Kultūros Židiny. Dalyvauja ir tėvų komitetas.

Jonas Poderis mirė balandžio 29 Detroit. Jis ilgą laiką gyveno New Yorke, veikė šaulių kuopoj. Prieš keletą metų, pardavęs namą, išsikėlė gyventi į Detroitą.

Patikslinimas. Aprašant Maironio lituanistinės mokyklos pavasario balių, sveikinimų eilę buvo paminėta, kad sveikino LB apygardos pirmininkas, bet buvo praleista pirmininko A. Vakselio pavardė.

House for Sale. All brick. East 51st Street, Brooklyn, N.Y. Maintenance free, modern, three bedrooms, central air conditioning. Finished basement, 2 full baths, and much more. Principals only. Near St. Vincent de Paul Church and School. Call evenings 748-0997.

Ridgewoodo išnuomojami labai prienama kaina 2 baldais apstatyti kambariai, galima naudotis ir virtuve. Patogus susisiektis. Informacijai tel. 497-5748.

ATOSTOGOS PRANČISKŲ VASARVIETĖJ

Po sunkios žiemos, galvodami apie vasaros atostogas, prisiminkite pranciškovų vasarvietę Kennebunkporte, Maine. Sezonas prasideda liepos 3

Jonas Jurašas, dramos režisierius, La Mama E.T.C. teatre pastatė Shakespearo Macbethą. Veikalo premjera gegužės 8 d. 7:30 v.v. Veikalas statomas iki gegužės 22. Spektaklių pradžia 7:30 v.v. Sekmadieniais popietinis spektaklis 3 v. Bilietus galima rezervuoti šiais telefonais: 475-7710 arba 475-7908. Teatro kasa — 74A East 4th Street Manhattan.

Muz. Algirdas Kačanauskas jau yra tiek sustiprėjęs, kad ėmėsi tvarkyti Muzikos Žinių reikalus. Dėl jo ilgai užtrukusios ligos Muzikos Žinių žurnalo leidimas buvo kiek sutrūkęs. Dabar rengiamas naujas numeris, kuris skirtas praėjusių metų pabaigai. Tuoj pat bus suredaguotas ir šių metų pirmo pusmečio numeris.

Kun. Viktorą Dabušį, Patersono lietuvių parapijos kleboną, balandžio 30, šeštadienį, ištiko širdies priepuolis. Paguldytas ligoninėn.

Marija Žvirblienė-Jasiukynaitė mirė gegužės 2 ligoninėje Brooklyne. Į Ameriką buvo atvykusi 1939, į pasaulinę parodą, ir tada nebegalėjo grįžti į Lietuvą. Lietuvoj buvo gailestinga sesuo, turėjo gera balsą, yra dainavusi operos chore. Amerikoje liko jos sesuo dailininkė Natalija Jasiukynaitė, ir kita sesuo Jessie Meyers su šeima.

House for sale. West Islip, L.I.N.Y. 3 bedroom, ranch, wall to wall carpets, 2 baths, central air conditioning, finished basement, workshop appliances. 75'x150' lot. No brokers. Owner. Call (in English) (516) 661-3350.

Ozone Parke parduodamas vienos šeimos mūrinis namas prie gero susisiekimo iš 6 kambarių: 3 miegamieji, dvi vonios, įrengtas rūsys, garažas. Tel. 835-7381.

Ashford, Conn., Giraitėje, parduodamas 6 kambarių namas su vienu akru žemės. Informacijai skambinti (203) 561-0134.

Išnuomojamas gražus 5 kambarių butas geram rajone. Skambinti 426-1985.

For sale. Delicatessen-Grocery, East Flatbush area. Good location. Busy store. Owner wishes to retire. Tel. 451-9817.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

ir baigiasi rugsėjo 5. Nuo liepos 3 iki 16 ir nuo rugpjūčio 21 iki rugsėjo 5 nuo kambarių duodama 20% nuolaida. Registruokitės iš anksto. Pranciškonai kviečia visus. Informacijai adresas: Vasarvietės Vėdėjas, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Dailininkam pranešama, kad viena R. Manhattano meno galerija rugsėjo 15-30 ruošia savo 22-ąją metinę meno parodą. Numatomos įvairios premijos ir mėlynai kaspiniai. Registruotis iki liepos 1. Platesnės informacijos teikia dail. A. Kairys, tel. 459-3760.

Amerikos Lietuvių Gydytojų d-jos New Yorko skyriaus metinis susirinkimas įvyks gegužės 14, šeštadienį, 2 val. po pietų Kultūros Židiny, Brooklyne. Programoj bus taip pat renkami atstovai į PL Gydytojų s-gos seimą, kuris įvyks Clevelande gegužės 28-29.

Sutartinės, jaunimo ansamblio, koncertas bus gegužės 22 Kultūros Židiny. Statoma opera "Nojaus tvanas". Pastatymas susiduria su nemažomis išlaidomis. Kad būtų sutelktos reikalingos lėšos, ansamblio globos komitetas rengia didelę loteriją, kurios traukimas bus Sutartinės koncerto metu. Laimėjimam leidžiama: dail. Kazimiero Žoromskio paaukotas paveikslas, Aleksandro Pesytės išdeginta medinė lėkštė, Mildos Kvedarienės išauštas takelis, Gražinos Šimukonienės padovanoti gintariniai karoliai ir Birutės Labutienės padovanota gintarinė sagė. Ansamblio jaunimas ir komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams už tokias vertingas dovanas ir kviečia visuomenę įsigyti loterijos bilietų bei atsilankyti į Sutartinės koncertą. Koncerto pradžia 4 v. popiet.

New Yorko vyrų choras Perkūnas koncertuoja su operete

"AUKSINĖS DIENOS"

Philadelphijos Lietuvių namuose, Allegheny Ave. ir Tilton Street

gegužės 7.
Pradžią 7 val. vak.

Diriguoja VIKTORAS RALYS
Akomponuoja DALIA SAKAITĖ
Choro vedėjas VYTAUTAS DAUGIRDAS

Solistai — VYTAUTAS DAUGIRDAS ir
GENĖ UGIANSKIENĖ
Povilas Dulke, Mečys Ilgūnas, Zenonas Jurys, Vytautas Mikalauskas ir Bronius Svogūnas

Rengia

Lietuvių Namų Bendrovė

HARTFORDO LIETUVIŲ KLUBAS VISUS KVIEČIA Į

PAVASARIO BALIŲ — KONCERTĄ

Programoj solistai VACLOVAS VERIKAITIS IR RIMAS STRIMAITIS

Akomponuoja pianistas JONAS GOVĖDAS

Koncertas įvyks gegužės 14, šeštadienį, 7:30 val. vak.
227 Lawrence St., Hartford, Conn.

Šokių groso ukrainiečių orkestras

Auka 7.50 dol. asmeniui, studentam — 5 dol.
Stalus prašoma iš anksto užsisakyti pas A. Dzika 521-6028 arba S. Baltauską 521-2625

VAIŽGANTO KULTŪROS KLUBO

popietė

š. m. gegužės 15 d. 4 val. po pietų

KULTŪROS ŽIDINYJE

PROGRAMOJE:

ANTANĄ ŠKĖMĄ prisimenant, paskaita ir jo kūryba.

Poetas STASYS SANTVARAS

Aktorius HENRIKAS KAČINSKAS.

Po programos atgaiva. Visus atsilankyti maloniai kviečia

VAIŽGANTO KULTŪROS KLUBAS

XXVII-ose žaidynėse "B" klasės krepšinio rungtynės laimėjo New Yorko Lietuvių Atletų Klubu jauniai. Nuotr. L. Tamošaičio

Elena ir dr. Povilas Legeckiai per Velykas paminėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Į šventę atsilankė artimieji šeimos nariai bei bičiuliai.

Liet. Fronto Bičiulių New Yorko sambūrio susirinkimas šaukiamas gegužės 20, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio posėdžių menė. Visi bičiuliai kviečiami dalyvauti. Bus įdomi programa.

A. a. Onai Lukoševičienei mirus, vietoj gėlių Kultūros Židiniui 20 dol. aukoja Eugenija ir Antanas Šliogeriai iš West Hartford, Conn. Velionės artimiesiems reiškiamas nuoširdžiai užuojautą, o aukotojam lietuvišką aciu.

Už a.a. Prano Narvydo sielą, minint mirties metines, gegužės 24, antradienį, 9:30 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus aukojamos mišios su egzėkėvijom. Giminės, artimieji, draugai ir pažįstami kviečiami tą dieną atsilankyti į mišias ir pasimelsti už jo sielą.

LB New Jersey apygardos rengiamas jaunų talentų vakaras įvyks gegužės 14, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Liberty Hall patalpose, Elizabeth, N.J.

Nuo a.a. Ivonos Banelienės tragiškos mirties gegužės 21 suėina vieneri metai. Tą dieną, šeštadienį, 8 val. ryto pranciškovų koplyčioje bus aukojamos už jos vėlė mišios. Velionės vyras Vytautas Banelis ir šeima visus maloniai prašo prisiminti ją savo maldose.

House for sale — Woodhaven. Semi-detached, 2 fam. brick, 5/6, modern baths, extras. prin. only. 296-3961.

LIETUVOS VYČIŲ VIDURIO ATLANTO DISTRIKTAS RENGIA IŠKILMINGĄ VAKARIENĘ

LORETAI I. STUKIENEI, VYTIS ŽURNALO REKAKTOREI, PAGERBTI UŽ JOS NUOPELNUŠ LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJŲ

1977 gegužės 21, šeštadienį, 6:30 val. vak.
Švč. Trejybės Lietuvių parapijos salė,
207 Adams St., Newark, N.J.

Vakarienė — programa — šokiai. Auka 15 dol. už asmenį.
Dėl bilietų kreiptis adresu:

Mrs. Marian Skabelkis
102-26 93 Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418
Telef. (212) 441-4775

KVIEČIAME DALYVAUTI TRADICINIAME MOTERŲ VIENYBĖS PAVASARIO BALIJE

Gegužės (May) 14, šeštadienį, 7:30 val. vakaro
Kultūros Židinio salėje
361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Šilta vakarienė, šokių kontestas, turtinga loterija, įėjimo laimėjimas (door prize)

Šokių groso geras Vollerthun vokiečių orkestras

Stalus 10 žmonių ar pavienės vietos užsisakyti pas
Eleną Andriušienę VI 7-4477,
Sofiją Kačinskienę HY 7-5340,
arba kitas Moterų Vienybės nares

Įėjimo auka asmeniui 13 dol.

LB Woodhaveno apylinkės susirinkimas bus gegužės 6, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židiny SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Darbotvarkės priėmimas
3. Mandatų komisijos sudarymas
4. Pranešimai: apylinkės pirmininko, išdininko, jaunimo reikalų vadovės, revizijos komisijos, pranešimų svarstymas ir išvados
5. ? (paaiškės jo eilei atėjus)
6. Rinkimai. Renkama pusė valdybos (5 nariai), atstovai į LB New Yorko apygardos suvažiavimą, kuris bus gegužės 14.
7. Klausimai, pasiūlymai
8. Nuotaikingų minčių žiupsnelis
9. Susirinkimo uždarymas

II
Pasisvečiavimas ir pasilinksminimas, grojant lietuviškai muzikai
Įėjimas laisvas visiems.

Apylinkės valdyba

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rėmėjai kviečia visus gegužės 15, sekmadienį, nuo 1 val. popiet iki 8 v.v. aplankyti

LIETUVIŲ RELIGINĖS ŠALPOS ir AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBOS

NAUJĄ BŪSTINĘ

351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
tel. (212) 647-2434
(Kultūros Židinio kieme)

Visi atsilankę gaus dovaną